ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ .. Δρ. 720
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 360
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ ... £ 2
ΕΞΑΜΗΝΟΣ £ 1.5
ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΕΤΗΣΙΑ ... $ 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ $ 6

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Σελήνη 20 ἡμερῶν
Ἀν. ἡλ. 5.59. Δ. 6.48
Μωϋσέως προφήτου

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΙΗ'.— ΑΡΙΘ. 7068 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΡΙΩΤΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ ΑΡΙΘ. 3 | Τηλ. 30-221 — 30-222 | ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΔΡ. 2

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΓΑΛΛΙΑ ΕΚΗΡΥΞΑΝ ΧΘΕΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, Σεπτέμβριος. ['Ιδιαιτέρα ὑπηρεσία]. — Ὁ ἀρξάμενος πόλεμος καὶ αἱ ἀνυπολόγιστοι συνέπειαί του καθιστοῦν ἐκ νέου ἰδιαιτέρως ἐπικαιρον τὸ ἐρώτημα περὶ τὸν μέγαν ἄγνωστον τοῦ συγχρόνου πολέμου, τὸ ἀεροπλάνον, τὰς δυνατότητας τῆς δράσεώς του καὶ τὰς δυνατότητας τῆς ἀμύνης ἐναντίον του. Ἀπὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου μέχρι σήμερον αἱ συνθῆκαι τοῦ ἀεροπορικοῦ πολέμου ἔχουν τόσον ἀλλοιωθῆ, ὥστε ἡ πεῖρα τοῦ πολέμου τοῦ 1914 νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ δώσῃ οὐδὲν στοιχεῖον διὰ τὴν σωστὴν ἐκτίμησιν τῶν σημερινῶν ἀεροπορικῶν πολεμικῶν δυνατοτήτων. Ἡ κολοσσιαία αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀεροπλάνων, τὰ ὁποῖα διαθέτουν τὰ κράτη σήμερον, ἡ γιγαντιαία ἐπίσης αὔξησις τῆς ταχύτητος τῶν ἀεροπλάνων, ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ ἡ τελειοποίησις τῶν ἀντιαεροπορικῶν ὅπλων ἐδημιούργησαν ἀπὸ καιροῦ νέα προβλήματα καὶ ἐπέδρασαν ριζικῶς ἐπὶ τῆς τεχνικῆς τῆς ἀεροπορικῆς ἐπιθέσεως, ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς πτήσεως τῶν ἀεροπλάνων, ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς βλητικῆς ὑπολογισμῶν, τῶν ἐπιδράσεων δὲ αὐτῶν τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα κατέστησαν ἱκανῶς, ἀλλ' ὄχι πλήρως αἰσθητὰ κατὰ τὸν ἰσπανικὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Κατὰ τοῦτον ἐδοκιμάσθησαν διὰ πρώτην φορὰν τὰ ἀεροπλάνα ὡς ὅπλον ἐπιθέσεως ἐν στενωτέρᾳ σημασίᾳ, ὡς ὅπλον δηλαδή, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὸ πυροβολικὸν εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς ἐπιθέσεως τοῦ πεζικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς ὅπλον ἐνεργοῦν ταυτοχρόνως μὲ τὸ πεζικὸν τὴν ἐπίθεσιν, ὡς ὅπλον παρεμποδίζον τὴν προέλασιν.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νέων αὐτῶν πολεμικῶν των ἔργων, τὰ ἀεροπλάνα ἠναγκάσθησαν κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἀλλάξουν τὴν τεχνικὴν τῆς πτήσεώς των. Ἡ ὁριζοντία καὶ εἰς μεγάλο ὕψος πτῆσις, ἡ ὁποία ἦτο κατὰ τοὺς παλαιοτέρους ἐκείνους χρόνους ἡ συνήθης πτῆσις τῶν ἀεροπλάνων, τὰ ὁποῖα ἐβομβάρδιζαν τὰ μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ, κέντρα πυρομαχικῶν, κέντρα βιομηχανικὰ ἢ καὶ ἀνοχυρώτους πόλεις ἢ τέλος πολεμικὰ σκάφη, κατεδείχθη κυρίως ὡς ἐκ τῆς αὐξηθείσης ταχύτητος τῶν ἀεροπλάνων ὡς μὴ κατάλληλος πλέον. Αἱ δυσκολίαι τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς βολῆς κατὰ τὴν ὁριζοντίαν αὐτὴν πτῆσιν κατέστησαν συνεπείᾳ τῆς ταχύτητος τῶν ἀεροπλάνων σχεδὸν ἀνυπέρβλητοι. Ὁπως, ἐπίσης «κατεδείχθη ὡς ἀκατάλληλος διὰ τοὺς ὡς ἄνω νέους ἐπιθετικοὺς σκοποὺς τῆς ἀεροπορίας ἡ πτῆσις εἰς τὰ μεγάλα ὕψη. Οὕτως ἐγεννήθησαν αἱ νέαι μέθοδοι τῆς καθέτου πτήσεως καὶ τῆς πτήσεως «ξυστὰ» πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ εἰς χαμηλὰ ὕψη χάρις εἰς τὰς ὁποίας καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς βολῆς κατέστη εὐχερέστερος καὶ ἡ ἐπίθεσις ἐναντίον μαχομένων ἢ ἐν πορείᾳ εὑρισκομένων στρατευμάτων δυνατή.

Ἡ πτῆσις αὐτὴ «ξυστὰ» πρὸς τὸ ἔδαφος ἔδωσεν ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἰσπανικοῦ ἐμφυλίου πολέμου πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα, ὁ θρίαμβος δὲ τῆς μεθόδου αὐτῆς ὑπῆρξε τὸν Μάρτιον τοῦ 1937 ἡ γνωστὴ ἧττα τῶν 'Ιταλῶν εἰς τὴν Γουανταλαχάρα, ὅπου 155 ἀεροπλάνα, ἐπιτεθέντα κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐναντίον μιᾶς μηχανοκινήτου Ἰταλικῆς μεραρχίας, ἡ ὁποία εἶχε κατορθώσῃ νὰ διασπάσῃ τὰς γραμμὰς τῶν κυβερνητικῶν, τὴν ἠνάγκασαν νὰ τραπῇ εἰς φυγήν, καταβομβαρδίσαντα ταύτην μὲ 500 περίπου βόμβας καὶ 200000 βολὰς πολυβόλων. Καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ Φράνκο ἐχρησιμοποίησαν εὐρύτατα τὴν ἀεροπορίαν ὡς ἐπιθετικὸν ὅπλον καὶ δὴ ὄχι μόνον διὰ τὴν προπαρασκευὴν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐπιθέσεως τοῦ πεζικοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὸν βομβαρδισμὸν πόλεων, ὅπως ὁ φοβερὸς βομβαρδισμὸς ἀπὸ ἐλαχίστου ὕψους τῶν ἀκτῶν τῆς Βαλένθια, κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1938, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τόσον ἀποτελεσματικός, ὥστε ἀπηγορεύθησαν κατόπιν τούτου τὰ λουτρὰ εἰς τὰς «πλάζ» τῆς ὡς ἄνω πόλεως. 'Ιπτάμενον ἐπίσης «ξυστὰ» πρὸς τὸ ἔδαφος ἕνα ἐθνικιστικὸν ὑδροπλάνον κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1938 ἐπετέθη ἐναντίον ἁμαξοστοιχίας τῶν κυβερνητικῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θάνατον 100 καὶ τὸν τραυματισμὸν πολλῶν ἑκατοντάδων ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων.

Διὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς νέας αὐτὰς μεθόδους πτήσεως ἡ ἀντιαεροπορικὴ ἄμυνα ἠναγκάσθη καὶ αὐτὴ νὰ ἀλλάξῃ τὴν τεχνικήν της. Τὰ παλαιὰ πυροβόλα μεγάλου διαμετρήματος, κατάλληλα διὰ νὰ βάλλουν ἐναντίον ἀεροπλάνων ἱπταμένων ὁριζοντίως καὶ μὲ μικρὰν ἐν σχέσει πρὸς τὴν σημερινὴν συνεχῶς αὐξανομένην ταχύτητα, δὲν ἐπαρκοῦσαν πλέον. Ἐχρειάσθη νὰ κατασκευασθοῦν, νὰ χρησιμοποιηθοῦν νέα μικροτέρου διαμετρήματος, μεγαλειτέρας ὅμως ταχύτητος βολῆς πυροβόλα, τὰ περίφημα δίδυμα πολυβόλα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἡ πεῖρα κατέδειξεν ὅτι καὶ ἡ κάθετος πτῆσις δὲν εἶνε ἡ περισσότερον ἐνδεικνυομένη εἰδικῶς διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς ἀποτελεσματικῆς βολῆς τῶν νέων ἀντιαεροπορικῶν πυροβόλων, δι' ὃ καὶ καθιερώθη ἡ μέθοδος τῆς ἡμικαθέτου πτήσεως, ἡ ὁποία ἐπὶ τοῦ παρόντος φαίνεται νὰ παρουσιάζῃ τὰ περισσότερα πλεονεκτήματα διὰ τὴν ἐπιτιθεμένην ἀεροπορίαν. Τὴν νέαν αὐτὴν μέθοδον ἡ ἀντιαεροπορικὴ ἄμυνα ἀντιμετωπίζει μὲ νέα τεχνικὰ μέσα, τοιουτοτρόπως δὲ παρουσιάζεται τὸ ἐν ἀρχῇ τεθὲν πρόβλημα τοῦ ἀεροπορικοῦ πολέμου ὡς τεχνικὸν πρόβλημα, ὡς πρόβλημα συναγωνισμοῦ τῆς τελειοποιουμένης τεχνικῆς εἰς τὴν κατασκευὴν ἀεροπλάνων, τῆς συνεπείᾳ ταύτης μετοβαλλομένης τεχνικῆς τῶν ἀεροπλάνων καὶ τῆς τεχνικῆς εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν καταλλήλων ἀντιαεροπορικῶν ὅπλων. Ὁ συναγωνισμὸς ὅμως οὗτος ἔχει σημαντικώτατον ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου, δεδομένου ὅτι τὰ μὲ δαπάνην ἑκατομμυρίων καὶ δισεκατομμυρίων κατασκευαζόμενα ἀεροπλάνα καὶ ἀντιαεροπορικὰ πυροβόλα καὶ λοιπὰ μηχανήματα ἠμπορεῖ ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος νὰ καταδειχθοῦν ὡς ὑστεροῦντα ἀπέναντι τῶν προόδων τῆς τεχνικῆς καὶ νὰ παρουσιάζεται τοιουτοτρόπως ἀνάγκη κατασκευῆς νέων συγχρονισμένων ἀεροπλάνων καὶ συγχρονισμένων ἀντιαεροπορικῶν ὅπλων. Τοιουτοτρόπως καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀεροπορικοῦ πολέμου καθίσταται τελικῶς πρόβλημα οἰκονομικῆς ἀντοχῆς.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ

ΣΥΡΡΟΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΠΥΛΗΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Αὔγουστος. ['Ιδιαιτέρα ὑπηρεσία.] — Αἱ εἰδήσεις ποὺ φθάνουν τὶς μέρες αὐτὲς ἀπὸ τὸ «Treasure Island», τὸ «Νησὶ τῶν Θησαυρῶν» στὴν εἴσοδο τοῦ κόλπου τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, διαφέρουν πολὺ ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὸ Φλάσιγκ καὶ τὸν «Κόσμο τῆς Αὔριον». Ἐνῷ ὁ κ. Γκρόβερ Χουέϊλεν καὶ οἱ ἄλλοι διευθυταὶ τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης διαρκῶς σοφίζονται οἰκονομίες, περικοπὲς μισθῶν καὶ προσωπικοῦ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὶς ἄμεσες οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις τοῦ κόσμου ποὺ δημιούργησαν καὶ ποὺ τὸ κοινὸ δὲν ἔτρεξε νὰ τὸν θαυμάσῃ μὲ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ εἶχαν ὑπολογίσῃ οἱ ὀργανωταί του, ἀπὸ τὶς ἀρχὲς Ἰουλίου ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο συμβαίνει στὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκεπτῶν διαρκῶς αὐξάνει. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι τοὺς πρώτους μῆνες τῆς λειτουργίας της, ἡ Ἔκθεσις τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ἀντιμετώπισε τὶς ἴδιες δυσκολίες ποὺ προκαλοῦν τὸν πονοκέφαλο τοῦ κ. Χουέϊλεν καὶ τῶν Νεοϋορκέζων τραπεζιτῶν ποὺ δάνεισαν τὰ ἑκατομμύρια δολλάρια, ἀλλὰ σήμερα ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Εἰρηνικὸς τράβηξε τὸ κοινὸ τῶν Μεσοδυτικῶν Πολιτειῶν, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Σικάγο ἕως τὴν Καλιφόρνια. Ὄχι λίγο συνετέλεσε γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀνυπόφορα ὑγρὸ κλῖμα τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ὁ χῶρος στὸν ὁποῖον εἶνε κτισμένη ἡ Ἔκθεσίς της. Μὲ τὸ κῦμα τῆς ζέστης ποὺ βαστᾷ ἐδῶ ἕως τὶς ἀρχὲς τοῦ Αὐγούστου εἶνε ἀδύνατο νὰ ξεμυτίσῃ κανεὶς τὴν ἡμέρα καὶ νὰ τολμήσῃ νὰ περιηγηθῇ τὸν ἀπέραντο χῶρο τοῦ Φλάσιγκ, ἐνῷ οἱ ἐπισκέπται τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου δροσίζονται ἀπὸ παντοῦ στὸ «Μαγικὸ Νησί» της.

Λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες στατιστικὲς, οἱ ἐπισκέπται τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ἔφεραν στὴν πόλιν

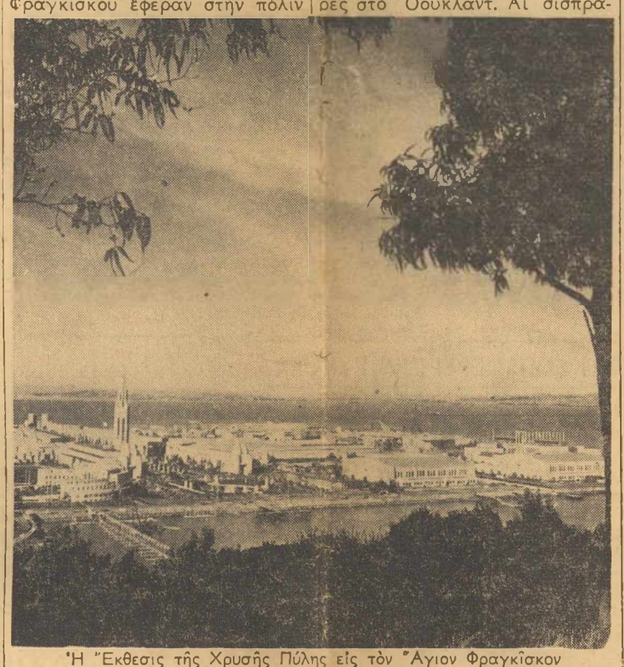

Ἡ Ἔκθεσις τῆς Χρυσῆς Πύλης εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκῖσκον

αὐτὴ τοῦ Εἰρηνικοῦ κάπου 150.000.000 δολλάρια κατὰ τοὺς πρώτους τέσσερες μῆνες τῆς λειτουργίας της καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο, ὁπόταν ἀρχίζουν οἱ θερινὲς διακοπὲς, ἡ ἀναλογία τοῦ ξένου χρήματος ποὺ κυκλοφορεῖ στὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο εἶνε ἀκόμη μεγαλείτερη. Τὸν Ἰούνιο φέτος οἱ δουλειὲς τῶν ξενοδοχείων ἦταν κατὰ 40 % μεγαλείτερες ἀπὸ τὸν ἀντίστοιχο μῆνα τοῦ 1938 στὸν Ἅγιο Φρασκῖσκο καὶ κατὰ 50 % καλλίτερες στὸ Ὄουκλαντ. Αἱ σίσπρα-ξεις τῶν σιδηροδρόμων τὸν ἴδιον μῆνα ἀνέβηκαν φέτος κατὰ 25 % καὶ τῶν ἀεροπορικῶν ἐπιβατικῶν ἑταιρειῶν κατὰ 40 %, ἐνῷ τῶν γραμμῶν λεωφορείων καὶ βαποριῶν μόνον κατὰ 20 %.

Ἡ τιμὴ εἰσόδου στὴν ἔκθεσι εἶνε 50 σέντς κατ' ἄτομο καὶ τὸ ἴδιο ποσὸ πληρώνουν τὰ αὐτοκίνητα γιὰ διόδια τῆς γεφύρας γιὰ νὰ φθάσουν στὸν χῶρο τῆς ἐκθέσεως, καθώς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴ στάθμευσί τους. Στὴ Νέα Ὑόρκη, γιὰ νὰ προσελκύσουν μεγαλείτερο ἀριθμὸ ἐπισκεπτῶν ἐλάττωσαν τὸ δικαίωμα σταθμεύσεως σὲ 25 σέντς κατ' αὐτοκίνητο. Μποροῦν ὅμως οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου νὰ πάρουν ἕνα εἰσιτήριο ἀξίας 2.50 δολλαρίων ποὺ τοὺς δίνει τὸ δικαίωμα εἰσόδου στὸν χῶρο τῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπίσης στὸ Περίπτερο Τέχνης, στὴν «Καβαλκέηντ» καὶ 15 διαφορετικὰ θεάματα τῆς Ζώνης Εὐθυμίας, δηλαδὴ Καρνὲ μὲ εἰσιτήρια ποὺ ἰσχύουν γιὰ ὅλην τὴν περίοδο τῆς ἐκθέσεως τιμῶνται 20 δολλάρια μὲ ἀπεριόριστο ἀριθμὸ εἰσόδων καὶ ἐπίσης πουλιοῦνται ἄλλα καρνὲ μὲ 50 εἰσιτήρια πρὸς 10 δολλάρια.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ὑπολογίζεται ὅτι ἐστοίχισε 47.000.000 δολλάρια, δηλαδὴ τὸ ἕνα τρίτον τῆς ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὸν Ἰούλιο ὁ μέσος ἡμερήσιος ὅρος ἐπισκεπτῶν ἦταν 53.000 ἄτομα, ἀριθμὸς ποὺ ἔφερε τὸν γενικὸ ἡμερήσιο ὅρο ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τῆς ἐκθέσεως στοὺς 35.500 ἐπιοκέπτας, ἀριθμὸς δηλαδὴ ποὺ εἶνε κατὰ πολὺ κατώτερος τοῦ ἀντιστοίχου τῆς ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης. Οἱ ὀργανωταὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ὑπολογίζουν ὅτι ἡ συρροὴ θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας κατὰ τοὺς ὁποίους θὰ εἶνε ἀνοικτὴ ἡ ἔκθεσις. Γιὰ νὰ αὐξήσουν τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐπισκεπτῶν ἔβαλαν σὲ ἐφαρμογὴ ἕνα πρόγραμμα ἐξαιρετικῶν

['Η συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα]

Λόγῳ τῶν δημιουργουμένων ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων δυσχερειῶν εἰς τὰς διεθνεῖς μεταφορὰς συνεπείᾳ τῶν ὁποίων δὲν ἀποκλείεται νὰ δυσχερανθῇ ἡ εἰσαγωγὴ χάρτου αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες κατόπιν ἐπιτευχθείσης μεταξὺ των κοινῆς συμφωνίας, θὰ ἐκδίδωνται τοῦ λοιποῦ τρὶς τῆς ἑβδομάδος τετρασέλιδοι καὶ τετράκις ἐξασέλιδοι.

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ

«ΝΑ ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ...»

Η ΠΟΛΥΣΥΝΘΕΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

2

Ἐκείνη ἡ φαντασμαγορία τοῦ 1764 ξεπερνοῦσε πραγματικὰ ὅτι εἶχαν ἰδῇ ἕως τότε τὰ μάτια τοῦ νεαροῦ Γκαῖτε. Ἡ Φραγκφούρτη, ἡ πόλις τῶν ἐμπόρων, ἡ ὁποία εἶχεν ἀνακτήσῃ τὴν ἠρεμία της, ἔπαιρνε τώρα τὴν ἄλλη της μορφὴ—τῆς Πόλεως τῆς Στέψεως γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἀρχιδοῦκα Ἰωσὴφ τῆς Αὐστρίας, τὸν μέλλοντα Ἰωσὴφ τὸν 2ον. Ἐκλέκτορες, ἐπίσκοποι, πρεσβευταί, ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καθὼς ἐπίσης ὑπηρέτες μὲ λιβρέες, ἠθοποιοὶ πλανόδιοι ταχυδακτυλουργοί, στρατιῶτες, ἕνα πλῆθος πολύχρωμο καὶ πολυάσχολο συνωθεῖτο ἐπάνω στὰ πλακόστρωτα τῶν μεσαιωνικῶν δρόμων. Μονάχα οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ἀμπαρωμένοι στὰ βάθη τοῦ «γκέττο», τῶν στενῶν καὶ ρυπαρῶν δρομάκων ὅπου οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ ζωὴ ἦσαν ἀλλιώτικοι καὶ ὅπου ὁ Γκαῖτε ἐτόλμησε κυποιαν φορὰ νὰ μπῇ τραβηγμένος ἀπὸ τὸ μυστήριο τῆς ἀπηγορευμένης πόλεως καὶ ἀπὸ τὶς παράξενες τελετὲς τοῦ Σαββάτου.

Πάντως, τώρα ὁ Γκαῖτε, γεμᾶτος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν δεκαπέντε χρόνων του ἐμέθυσεν ἀπὸ χρώματα καὶ μουσικές. Εἶδε τοὺς ἐκλέκτορας ποὺ ἐπερνοῦσαν ἔφιπποι, μὲ κόκκινους μανδύες στολισμένους μὲ ἐρμίνα· τοὺς διπλωμάτες κορδωμένους μέσα στὶς ἐφαρμοστὲς στολές των μὲ τὰ χρυσᾶ σειρήτια, μὲ τὰ μεγάλα φτερὰ στὰ καπέλλα· ὅλη τὴν αὐτοκρατορικὴ ἀκολουθία μὲ τὰ ἀναρίθμητα μεγαλοπρεπῆ ἁμάξια της, μὲ τὰ ἄλογά της τῶν ὁποίων τὰ χάμουρα καὶ οἱ σέλλες εἶχαν μπάλικο τὸ χρυσάφι καὶ τὸ ἀσήμι, μὲ φοῦντες καὶ λοφία στὸ κεφάλι καὶ στὸ λαιμό· τὸ ἀλλόκοτο πλῆθος τῶν διαφόρων ἀξιωματούχων καὶ ὑπηρετῶν τῆς αὐλῆς μὲ στολὲς πράσινες, κόκκινες, γαλάζιες, μὲ σκούφους, μὲ πλατύγυρα καπέλλα, μὲ δόρατα, μὲ ἄλογα, μὲ σκυλιά, μὲ μουσικὰ ὄργανα. Εἶδε τὸν γέρο Φραγκῖσκο, τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν νεαρὸν ἀρχιδοῦκα νὰ χαιρετοῦν χαμογελαστοὶ μὲ κλίσεις τῆς κεφαλῆς μέσ' ἀπὸ τὴ χρυσοκόκκινη ἄμαξά τους· καὶ πίσω τους, τοὺς στρατάρχας των, τοὺς θαλαμηπόλους των καὶ τοὺς ἀκολούθους των. Εἶδε, στὸ τέλος τῆς παρατάξεως, τοὺς λογχοφόρους μὲ τὶς μαῦρες βελουδένιες περισκελίδες, τὶς κόκκινες χλαῖνες καὶ τὰ πέτσινα χιτώνια. Ἔπειτα, μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ μεσαιωνικοῦ μεγάρου ὅπου ἤβρευαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἤξερεν ὅλα τὰ διαμερίσματα γιατί, σὰν ἔγγονος τοῦ δημάρχου ποὺ ἦταν, εἶχε κάθε ἐλευθερία κινήσεων, εἶδε τοὺς δύο ἡγεμόνας νὰ μπαίνουν μὲ ἐπισημότητα, κάτω ἀπὸ ἕναν πυκνοκεντημένον «οὐρανόν», ἐνῷ ἡ πολιτεία ὁλόκληρη ἀντηχοῦσε τὴν χαρμόσυνη κωδωνοκρουσία ὅλων τῶν ναῶν. Ὁ νέος βασιληᾶς ἐφαινόταν σὰν νὰ ἐλύγιζε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ στέμματος καὶ τοῦ βασιλικοῦ ἐπενδύτου, τοῦ σκήπτρου καὶ τῆς σφαίρας ποὺ ἐκράτοῦσεν· ἐνῷ ὁ αὐτοκράτωρ, παρ' ὅλο τὸ βάρος τῶν ἐτῶν, ἐπροχωροῦσε στητὸς καμαρωτὸς ἐπάνω στὸν πορφυρένιο τάπητα. Εἶδεν ἀκόμη ὁ νεαρὸς Βόλφγκαγκ... Καὶ τί δὲν εἶδεν; Ἔβλεπε τὰ πάντα. Τίποτε δὲν ἐξέφευγε τὸ βλέμμα ἐκείνων τῶν ὡραίων καὶ λαμπερῶν μαύρων ματιῶν ποὺ ἔμελλε νὰ ἀγκαλιάσῃ ὅλον τὸν κόσμο!

Ἡ Καρλόττα Μποῦφ, τὸ πρότυπον τῆς ἡρωΐδος τοῦ «Βερθέρου»

Τὸ βράδυ ἐβγῆκε νὰ θαυμάσῃ τὴ φωταψία καὶ τὰ πυροτεχνήματα. Ἡ ἐπιβλητικὴ τελετὴ κατέληγε σὲ λαϊκὸ πανηγῦρι. Μὲ μιὰ μάσκα στὸ πρόσωπο καὶ μὲ τὴ Μαργαρίτα στὸ πλευρό του ἐπῆγε κι' αὐτὸς νὰ μετάσχῃ στὸ γλέντι. Καὶ βέβαια! Μήπως δὲν ἦταν πιὰ μεγάλος ὥστε νὰ εἶνε ἐρωτευμένος; Ἕως πότε θὰ ὑπέκυπτε στὸν πατρικὸ ζυγό; Δὲν ἦταν καιρὸς νὰ ἀποτινάξῃ τὰ δεσμά του; Ὁ πατέρας δὲν ἤξερε τίποτε· οὔτε ἐκαταλάβαινεν, οὔτε ὑποψιαζόταν κἂν τὴ διπλῆ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του. Ἀπεναντίας ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἐκαμάρωνε τόσο γιὰ τὸν γυιό του, τὸν ὁποῖον ἐθεωροῦσε δικό του δημιούργημα. Ἔγραφε στίχους ὁ μικρός, πολλοὺς στίχους· εἶχε γράψῃ κ' ἕνα μυθιστόρημα πολύγλωσσο — ὅπου κάθε πρόσωπο ἐκφραζόταν σὲ γλῶσσα διαφορετική· ἔπαιζε μὲ τοὺς συμμαθητάς του θεατρικὰ ἔργα τὰ ὁποῖα συνέθετεν ὁ ἴδιος· μὲ ἄλλα λόγια μὲ ὅ,τι καταπιανόταν ἐφανέρωνε μιὰ πρώρη ἀνάπτυξι, μιὰ δεξιοτεχνία καταπληκτική. Ἀλλὰ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ εὐχέρεια τοῦ ἔστησε μιὰν ἐνέδρα. Κάποια ἡμέρα, ἕνας συμμαθητής του μὲ τὸν ὁποῖον τὸ ἔσκαζαν μαζὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ἐνα νησὶ δὲν προσφέρει στὸ σύνολό του ὅ,τι προσφέρει ἡ Χίος. Καὶ νομίζω πὼς εἶνε ἀνάγκη σπουδαία καὶ ἐπείγουσα νὰ τὸ καταλάβουμε καὶ νὰ τὸ καταστήσουμε καὶ στοὺς ἄλλους γνωστό. Ἐκεῖνα τὰ χωριά, τὰ Μαστιχοχώρια μὲ τὸν παλαιϊκό τους χαρακτῆρα θὰ ἔπρεπε ἀπὸ παντοῦ τῆς γῆς νὰ προσελκύουν ἐπισκέπτες καὶ ἐρευνητές· ἡ Νέα Μονὴ γιατὶ νὰ εἶνε τὸ ἐντρύφημα μερικῶν μοναχὰ εἰδικῶν βυζαντινολόγων; Καὶ ἅμα μιὰ τὸ καταλάβουμε, θὰ πρέπῃ ἀκόμα νὰ φροντίσουμε νὰ καταστήσουμε τὴ Χίο προσιτὴ στοὺς ξένους· μιὰ σημαντικὴ περιηγητικὴ κίνησι ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ θὰ μπορέσῃ νὰ προκληθῇ χωρὶς δυσκολία ὅταν βελτιωθοῦν οἱ ὅροι τῆς ζωῆς καὶ τῆς συγκοινωνίας ἐπάνω στὸ νησί· κάθε δαπάνη, δηλαδή, καμωμένη ἀπὸ δήμους καὶ κοινότητες πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴν δὲν θὰ εἶνε σπατάλη μήτε ἐπίδειξι περιττή, παρὰ πραγματικὴ τοποθέτησι κεφαλαίου. Ἅμα γίνουν αὐτά — ἀλλὰ ὄχι πρίν — θὰ μπορέσουν οἱ ἐκδρομικὲς ἐπιχειρήσεις νὰ βάζουν καὶ τὸ στόλισμα αὐτὸ τοῦ Αἰγαίου στὸ πρόγραμμά τους χωρὶς κίνδυνο νὰ προκαλέσουν τῶν περιηγητῶν τὴ δυσφορία. Στὶς ἐκδρομὲς ποὺ ἔκανα ἐκεῖ ἐπάνω, ἐγὼ ὑπέφερα, καὶ διστάζω τώρα νὰ συστήσω τὸ ταξίδι καὶ σ' ἄλλους μ' ὅλο ποὺ καθώς ἔδειξα καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ δείξω καὶ στὰ ἑπόμενα, εἶνε πολλῶν εἰδικοτήτων οἱ ἄνθρωποι ποὺ θὰ εἶχαν νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ μιὰν ἐπίσκεψί τους στὰ μέρη αὐτά.

Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

ΗΧΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΛΥΡΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΜΕΝΙΚΗΝ ΠΟΙΗΣΙΝ

ΤΟΥ κ. ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

2 [ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ]

Εἶνε φανερὸ πὼς στὶς ἐθνικὲς περιπέτειες τῶν Ἀρμενίων δυνάμωσεν ὁ ἀποτροπιασμός τους γιὰ τὴν ἀξεῖα μορφοκρατία, ἡ ἀρχὴ τοῦς νὰ νοιάσουν τὴ ποίησι χωρὶς περιεχόμενο. Εἶνε ὁ λαὸς ποὺ δὲν θὰ συμβιβαστῇ ποτὲ μὲ τὸ δόγμα τῆς τέχνης γιὰ τὴν τέχνη. Ἡ πατριωτικὴ ποίησί τους, πηγαίνει κατ' εὐθεῖαν στὸ σκοπό. Δίχως ἐλιγμοὺς μᾶς τὸ λέγει καθαρὰ πὼς εἶνε ὄργανο τῆς Ἀρμενίας, κι' ἔχει προορισμὸ νὰ προκαλέσῃ ὄχι τὸ θαυμασμὸ τῶν λίγων παρὰ τὰ δάκρυα τῶν πολλῶν. Τὸ παράδειγμα τὸ ἔδωσαν οἱ παλιώτεροι ψάλτες τοῦ ἀρμενικοῦ ἐθνισμοῦ ὅπως ὁ σύγχρονος καὶ μαθητὴς τοῦ Λαμαρτίνου ἀρχιεπίσκοπος Νάρ - Μπέϊ γεννημένος στὰ 1841, ποὺ ἔδινε σ' ἕνα ποίημά του αὐτὴν τὴν παραγγελία: «"Οταν ἀνασαίνετε γλυκόπιοτην αὔρα ποὺ δὲν εἶχεν ἀγγίξῃ ποτὲ τὴ γῆ τῶν προγόνων σας, ὅταν ἀνασαίνετε τὸ ρόδο ποὺ δὲν εἶχεν ἀ

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 4 Σεπτεμβρίου 1939

ΑΝΔΡΕΑΔΗ [πλατ. Κυριακοῦ]: «Τὰ καπρίτσια τῆς Μαριάννας» καὶ Γιώργης Νταντέ».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ [Ἡμικρατικόν]: 'Αργεῖ.
ΛΥΡΙΚΟΝ ['Επιχ. Α. Μακεδοῦ]: «Ἡ 'Αθήνα τοῦ 1939», ἐπιθεώρησις.
ΜΑΚΕΔΟ [Ὑπερέττα Πρωτευούσης]: «Μαπρᾶς—Κοντὸς καὶ Σία».
ΣΑΜΑΡΙΤΖΗ: «Μασκώτ».
ΣΤΑΘΜΟΥ [Νέου Φαλήρου] [Κοτοπούλη]: «Τὸ μεράκι τοῦ ἄρχοντα».
ΟΑΣΙΣ [Ζαππείου]: Βαριετέ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΡΕΞ [ὁδὸς Πανεπιστημίου]: «Ζοζὲτ καὶ Σία».
ΕΚΘΕΣΙΣ [Ζαππείου]: «Μαννεκέν».
ΣΙΝΕΑΚ: 'Επίκαιρα κλπ. ἀπὸ 10 π.μ.

ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΟΙ

ΑΛΕΛΛΟ [Λεβίδου]: «'Αντίο γιὰ πάντα» καὶ βαριετέ.
ΑΘΗΝΑ [ὁδὸς Πατησίων]: «Γκασπαρόνε» καὶ βαριετέ.
ΑΚΡΟΝ [ὁδὸς Λένορμαν]: «'Αποκλεισμός».
ΑΚΡΟΠΟΛ ['Αγίου 'Αρτεμίου]: «'Ερωτικὲς ἀνατοδιές».
ΑΛΚΑΖΑΡ [σταθμὸς Λαρίσης]: «Οἱ ἄσοι τῆς κομπίνας».
ΑΝΤΙΝΕΑ [ὁδὸς Λεοσίων]: «Καταιγίς».
ΑΠΟΛΛΩΝ [Χαροκόπου]: «Μυστηριώδης λέσχη».
ΑΣΤΟΡΙΑ [Νέας Σμύρνης]: «Συναγερμὸς στὴ Μεσόγειο».
ΑΤΛΑΣ [ὁδὸς Πατησίων]: «Μιὰ γυναῖκα μὲ παρελθόν».
ΑΤΤΙΚΟΝ [Κυψέλης]: «Ζέζεμπελ».
ΑΥΡΑ [Βασιλικὲς Γέφυρες]: «Κάρμεν».
ΒΕΡΝΤΕΝ [Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας]: «Τὸ ξεκίνημα ἑνὸς λαοῦ».
ΒΙΚΤΩΡΙΑ [σταθμὸς Λαρίσης]: «'Ο κύριος μὲ τὸ σὲξ ἀπῆλ».
ΒΟΞ ['Εξάρχεια]: «Κολασμένη ἀγάπη».
ΓΚΛΟΡΙΑ [πλατεῖα 'Αγάμων]: «Τὸ ὅπλον ποὺ προδίδει».
ΔΙΑΝΑ [Παλαιοῦ Φαλήρου]: «'Η καρδιὰ τῆς μάνας».
ΕΛΛΑΣ [ὁδὸς 'Αθηνᾶς]: «Στὴν ὑπηρεσία τοῦ Τσάρου».
ΕΡΜΗΣ [ὁδὸς Καρόλου]: «'Ερως στὸ βολάν».
ΕΣΠΕΡΟΣ [ὁδὸς Πατησίων]: «Νύχτες μεγαλουπόλεων».
ΕΤΟΥΑΛ [Καλλιθέας]: «Τὸ ἀστέρι τοῦ Βορρᾶ».
ΗΡΑΙΟΝ [Πυριτιδοποιείου]: «'Ο υἱὸς τοῦ Σεΐχη».
ΗΡΩΔΕΙΟΝ [Ν. Φιλαδελφείας]: «Ταρσακιόβα».
ΘΗΣΕΙΟΝ [πλατεῖα Θησείου]: «'Η 'Αγνοῦλα».
ΘΗΣΕΥΣ [Κάτω Πετράλωνα]: «Ρωζίτα».
ΚΑΠΙΤΟΛ [τέρμα 'Αχαρνῶν]: «Κίτρινη σημαία».
ΚΑΡΜΕΝ ['Ακαδημία Πλάτωνος]: «'Ο ὄρκος τῶν τεσσάρων».
ΚΡΥΣΤΑΛ [Χαροκόπου]: «'Ιχνη στὰς 'Αλπεις».
ΚΥΒΕΛΕΙΑ [τέρμα Πατησίων]: «Χορεύτρια καὶ κάου μπόϋ».
ΚΥΨΕΛΗ [ὁδὸς Ζακύνθου]: «Τὸ ταγκὸ τοῦ θανάτου».
ΛΑΟΥ [ὁδὸς Κολοκοτρώνη]: «Ὑποβρύχιον βασίλειον» [τελευταία ἑβδομάς].
ΛΙΝΤΟ [Λυσσιατρείου]: «'Η Τιμή».
ΜΑΖΕΣΤΙΚ [σταθμὸς Λαυρίου]: «Θωρακισμένο αὐτοκίνητο».
ΜΙΑΜΙ [Γλυφάδας]: «Γιβραλτάρ».
ΜΟΝ ΣΙΝΕ [Βύρωνος]: «'Η Ὡραία τυχοδιώκτις».
ΜΠΟΕΜ [λόφος Σκουζέ]: «'Ο πόλεμος τοῦ χρυσοῦ».
ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΑ [Κηφισιᾶς]: «'Εξομολόγησις».
ΜΥΡΙΑΜ [Νέας Ἰωνίας]: «Μαράχο».
ΝΑΝΑ [ὁδὸς Βουλιαγμένης]: «'Εκδίκησις μαύρου ἀετοῦ».
ΝΕΑΠΟΛΙΣ ['Εξαρχείων]: «Ροζαλί».
ΝΙΝΟΝ [λεωφ. 'Αλεξάνδρας]: «'Εξέγερσις».
ΝΙΡΒΑΝΑ [λεωφ. 'Αλεξάνδρας]: «Σόδομα καὶ Γόμορρα».
ΟΔΕΥΣ [ὁδὸς Βουλιαγμένης]: «'Ο Ἄρης ἐναντίον τῆς Γῆς».
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ [Καλλιθέας]: «'Ημιτελὲς ἱππότης».
ΠΑΛΛΑΣ [Παγκρατίου]: «Χωρὶς πατρίδα».
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ [λεωφ. 'Αλεξάνδρας]: «Τρομεροὶ ἐρασταί».
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ [λεωφόρος Συγγροῦ]: «Περιπλανώμενος ἔρως».
ΠΑΡΚ [ὁδὸς Χείδεν]: «'Ο κουρσάρος».
ΠΕΡΟΥΖΕ [ὁδὸς Κωνσταντινουπόλεως]: «Φυλακὲς χωρὶς σίδερα».
ΠΕΥΚΑ [Ζαππείου]: «Δός μου τὴν καρδιά σου».
ΠΡΩΤΕΥΣ [Κουκάκη]: «Μαρία Βαλέφσκα».
ΡΙΑΛΤΟ [Κυψέλης]: «Γκιουζέππε Βέρντι».
ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ [ὁδὸς Πατησίων]: «Μυστηριώδης πτῆσις».
ΡΟΥΑΓΙΑΛ [ὁδὸς 'Ηπείρου]: «'Ο ἄρχων τῆς ἐρήμου».
ΣΙΝΕ ΠΑΡΙ [Πλάκας]: «Σενιρίτα».
ΣΙΝΕ ΦΛΕΡΥ ['Αμπελοκήπων]: «Γαρακάνοβα».
ΣΤΑΔΙΟΝ ['Ηρώδου 'Αττικοῦ]: Χαλύβδινες καρδιές».
ΤΙΤΑΝΙΑ ['Αμαρουσίου]: «Οἱ τρεῖς εὐέλπιδες».
ΤΙΤΑΝΙΑ [Παγκρατίου]: «'Οταν ὁ σύζυγος ταξειδεύει».
[illegible] μυστικὸ μυστέλο».
ΑΝΟΙΞΙΣ [τέρμα Κυνοσάργους]: «'Ο καλιτέχνης Μείδης.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΓΚΡΕΚΑ [Νέου Φαλήρου]: «Σκάνδαλο στὶς κοῦρσες».
ΕΘΝΙΚΟΝ [Καστέλλας]: «'Η γυναῖκα τῆς ἁμαρτίας».
ΛΟΥΞ: «'Η πρώτη ἀγάπη ξαναζῆ».
ΟΑΣΙΣ: «Μοντέρνοι καιροὶ» καὶ βαριετέ.
ΟΥΦΑ [Νέου Φαλήρου]: «Δύο μάγκες».
ΠΑΛΛΑΣ: «'Εκατὸ ἄνδρες ἕνα κορίτσι» καὶ βαριετέ.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ: «Μαράχο».
ΣΤΑΘΜΟΥ [Νέου Φαλήρου]: «Μαργαριτάρια τοῦ θανάτου».
ΤΙΤΑΝΙΑ: «Πρώτη ἀγάπη πρῶτα βάκρυα» καὶ βαριετέ.
ΦΑΝΤΑΖΙΟ: «'Η γῆ τῆς 'Επαγγελίας».

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΜΠΕΣΗΣ
'Οδὸς Ἀνδρέα Κορομηλᾶ 12

κρυφογύριζαν σὲ μέρη ὅπου δὲν ἦταν σωστὸ νὰ ἐμφανίζωνται, τοῦ παρήγγειλε στίχους γιὰ νὰ ξεγελάσῃ κάποιον φίλο του. 'Ο ἄωρος ποιητὴς ἐδέχθη. Καὶ ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἐπιτυχία, τόσο κολακευτικὰ τὰ συγχαρητήρια ὥστε χωρὶς νὰ καταλάβῃ κι' αὐτὸς πῶς ἄρχισε νὰ μικροεμπορεύεται τὸ ταλέντο του. Ἔμμετρες ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις, ἔμμετρες νεκρολογίες, ἐπιθαλάμια — ὅλα τὰ εἴδη τῆς ποιήσεως τῶν περιστάσεων ἀνάβρυζαν κατὰ βούλησιν ἀπὸ τὴ γόνιμη γραφίδα του καὶ τοῦ ἀπέφεραν μερικὰ τάλληρα. Ἔπειτα ὅλη ἡ παρέα ἐπήγαινε στὴν ταβέρνα γιὰ νὰ πιῇ τὴν εἴσπραξι.

Παρέα τῆς κακῆς ὥρας—μικροτεχνίτες, μικροϋπάλληλοι, διάφοροι πλανόδιοι τύποι, οἱ ὁποῖοι τὸν παρέσυραν σὲ ὕποπτες συντροφιές. Κι' αὐτὸς, ἄμαθος καὶ ἀνύποπτος, ἔφθασε μέχρι τοῦ νὰ συστήσῃ ἕναν ἀλήτη στὸν παπποῦ του Τέξτορ γιὰ νὰ τὸν διορίσῃ στὸ Δῆμο. Τὰ βράδυα τὸ ἔσκαζε κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἐπήγαινε μαζί τους. Καὶ ἀνάμεσα στὶ φιάλες κρασὶ τοῦ Ρήνου καὶ στὰ κανάτια ἀφρισμένης μπύρας αὐτοσχεδίαζεν ἐρωτικὰ ἢ ἐλευθέρια ποιήματα, νομίζοντας ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι μὲ τὴν ἴδιαν ἔξαρσι ἐζοῦσαν. 'Αλλὰ ποιὰ ἦταν ἐκείνη ἡ νέα ἐργάτρια ποῦ ἐκαθόταν ἡσυχη καὶ σιωπηλὴ κοντὰ στὸ παράθυρο, σκυμμένη ἐπάνω στὸ κέντημά της; 'Η Μαργαρίτα. Ἔτσι τοὐλάχιστον τὴν ἀναφέρει ὁ ἴδιος στὴν αὐτοβιογραφία του. Ὡραῖο ἔανθὸ κεφαλάκι μὲ μιὰ κατάσπρη κεντημένη σκούφια, λαιμὸς λεπτοκαμωμένος, χαριτωμένο προσωπάκι, βλέμμα γεμᾶτο ἀθωότητα...ποιός ξέρει ἐὰν αὐτὴ δὲν ἔδωκε τὸ ὄνομά της στὴν ἡρωΐδα τοῦ «Φάουστ»;

'Ο Γιόχαν Βόλφγκάνγκ Γκαῖτε, ὁ ποιητὴς τῶν δεκαπέντε χρόνων, τὴν ἀγάπησε πρὶν τὴν πλησιάσῃ καὶ ἄρχισε νὰ τὴν τραγουδῇ. Καὶ ἐκείνη τὸν ἄφηνε νὰ τὴν ἀγαπᾷ. Ἦταν καλὸ κορίτσι, σοβαρώτερη ἀπὸ τὸ περιβάλλον της καὶ εἶχε πλήρη ἐπίγνωσι τῶν κοινωνικῶν διαφορῶν ποὺ τὸν ἐχώριζαν ἀπὸ τὸν θαυμαστή της. Διατηροῦσε κάποιαν ἐπιφυλακτικότητα ἀπέναντί του ἀλλὰ πῶς μποροῦσε νὰ μὴν ἀνταποδώσῃ μὲ τρυφερότητα τὸ ζηλότυπο καὶ τόσο ἀνυστερόβουλο πάθος μὲ τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος τὴν ἐπολιορκοῦσε παντοῦ καὶ πάντα; 'Εξαναγύρισε στὴν ἐκκλησία αὐτὸς ποὺ εἶχε χάσει πρόωρα τὴν πίστι του γιατὶ οἱ δυσαρμονίες τοῦ κόσμου τούτου ἐσκίαζαν καὶ δὲν τὸν ἄφιναν νὰ ἰδῇ τὴν θεϊκὴ σοφία μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε δημιουργηθῇ ἡ πλάσις. 'Εξαναγύρισε στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὴν συναντᾷ, νὰ τὴν ἀγγίζῃ στὸ πέρασμά της, νὰ τῆς σφίξῃ κρυφὰ τὸ χέρι. Τὸ βράδυ μετὰ τὸ δεῖπνο ἔστριβε μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ τὴν ξανάβρισκεν. Ἔφτασε μέχρι τοῦ νὰ φτιάξῃ καὶ ἀντικλεῖδι γιὰ νὰ μπορῇ νὰ μπαίνῃ τὴ νύχτα στὸ σπίτι χωρὶς νὰ ξυπνᾷ τοὺς ἄλλους καὶ πρὸ πάντων τὸν πατέρα του. 'Αλλοίμονον ἐὰν ὁ κύριος αὐλικὸς σύμβουλος ἐμάθαινε πῶς ὁ γυιός του ἔβγαινε κρυφὰ τὴ νύχτα, μὲ διάφορα τεχνάσματα καὶ ἐγύριζε στὰ καπηλεῖα. Πῶς μποροῦσεν ὁ Βόλγκαγκ νὰ μὴν περιβάλλῃ μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ μὲ στοργὴ τὴ μητέρα του τὴν ὁποίαν ἐχώριζε μεγαλείτερη διαφορὰ ἡλικίας ἀπὸ τὸν ἄνδρα της παρὰ ἀπὸ τὸν γυιό της; Αὐτὴ ἡ ὥμορφη καὶ τρυφερὴ καὶ πάντα γελαστὴ 'Ελισάβετ ἡ κόρη τοῦ δημάρχου Τρέξτορ, ἦταν γιὰ τὸν πρωτότοκο γυιὸ ὅ,τι δὲν ἦταν ὁ πατέρας του· ἦταν ἡ χαρὰ καὶ ἡ ὥμορφιὰ τῆς ζωῆς, ἡ τρυφερότης κοὶ ἡ φαντασία, ἡ κρυφὴ συμμαχία, ἐναντίον τοῦ κοινοῦ δυνάστου. Ὅσο ἄξιζαν τὰ νανουρίσματα καὶ τὰ παραμύθια της, τὰ παιγνίδια ποὺ ἔκανε μαζί του ὅταν ἦταν μικρὸς, ὅσο ἄξιζεν ἡ συνεννοχὴ τῶν δύο ἀπέναντι τοῦ σχολαστικοῦ καὶ ἀκάμπτου «πατερφαμίλιας», ὁ ὁποῖος ἔκρινε πῶς εἶχε τὸ δικαίωμα στὰ σαράντα του χρόνια νὰ πάρῃ μιὰ νέα ποὺ δὲν ἦταν οὔτε εἴκοσι, δὲν ἄξιζαν οὔτε ἡ σοφία, οὔτε οἱ ὄγκοι τῶν βιβλίων, οὔτε τὰ σοβαρὰ διδάγματα, οὔτε πρὸ παντὸς ἡ περίφημος ἐκείνη παιδαγωγική του ποὺ εἶχε ὡς σκοπὸν τὸν διὰ τῆς βίας ἐξοστρακισμὸν τῆς ἐμφύτου βαρβαρότητος τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ ἡ καλὴ μητέρα αἰσθανόταν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τοὺς μυστικοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς τοῦ γυιοῦ της· καὶ ἦταν ἡ μόνη ποὺ διαισθανόταν πῶς ἄλλος ἦταν ὁ δρόμος ποὺ ἡ μοῖρα εἶχεν ὁρίσει στὸ παιδί της καὶ ὄχι ἐκεῖνος ποὺ ἤθελε νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ ὁ πατέρας του... Ὅσες φορὲς μποροῦσε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν καταθλιπτικὴ τυραννία τοῦ πατέρα, συνεργοῦσε μὲ εὐχαρίστησι. Καὶ τώρα ἔκανε πῶς δὲν ἔβλεπε τὶς νεανικὲς μικροπονηρίες του καὶ ἔκανεν ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἀποκάλυψι τῶν ἀταξιῶν του. 'Ασφαλῶς ὁ ἐρωτευμένος ἔφηβος θὰ ἐδυσκολευόταν νὰ διαλέξῃ ἀνάμεσα στὶς δυό του ἀγάπες τὴν 'Ελισάβετ ποὺ τὸν ἐπρωτοφίλησε καὶ τὴ Μαργαρίτα ἡ ὁποία τὴ βραδυὰ τῶν ἑορτῶν τῆς στέψεως, τοῦ ἔδωκε τὴ στιγμὴ ποὺ ἐχωρίζοντο, τὸ πρῶτο της φιλί.

Τὸ πρῶτο, ἀλλὰ καὶ τὸ τελευταῖο. Τὸ πρωῒ τῆς ἄλλης ἡμέρας ἔπεσεν ὁ κεραυνός. 'Η μητέρα του ἐμπῆκε ταραγμένη στὸ δωμάτιό του —πρώτη φορὰ τὴν ἔβλεπε τόσο ἀνήσυχη — καί:

— Σήκω ἀμέσως, τοῦ εἶπε. Τὰ ἔκαμες θάλασσα. Συνέστησες στὸν παπποῦ σου ἕναν πλαστογράφο. Οἱ φίλοι σου ἐπλαστογράφησαν κάτι χαρτιά· ὅλη ἡ σπεῖρα συνελήφθη! 'Ο πατέρας σου εἶνε ἔξω φρενῶν. Νὰ μὴ σὲ ἰδοῦν τὰ μάτια του... Εἶνε κάτω μὲ τὸν σύμβουλο Σνάϊδερ, ποὺ ἦλθε νὰ σὲ ἀνακρίνῃ.

Κατάρρευσις γενική... Βέβαια ἡ ἀνάκρισις ἔδειξε τὴν πλήρη ἀθωότητα τοῦ νεαροῦ, ἀλλὰ ἡ ἀνησυχία του γιὰ τὴν Μαργαρίτα τὸν ἐβασάνιζεν ὅσο δὲν μποροῦσε νὰ εἰπῇ σὲ ἄλλον ἄνθρωπο τίποτε. Ἔπεσε χάμω καὶ ἐσπαρταροῦσεν, ἐκτυπόταν καὶ ἐξεσήκωσε τὸ σπίτι μὲ τὰ ξεφωνητὰ τῆς ἀπελπισίας του, ἐνῶ τὰ δάκρυά του ἐκυλοῦσαν ἀστείρευτα στὸ πάτωμα. Ἄχ! Οὔτε ἤθελε ν' ἀκούσῃ πιὰ τίποτε γιὰ τὶς ἑορτὲς τῆς στέψεως!

❁

Ἔξω ἐσήμαιναν οἱ καμπάνες ἐβροντοῦσαν τὰ κανόνια. Οἱ τελετὲς τῆς δοξολογίας διεξήγοντο μὲ ὅλη τὴν πατροπαράδοτη μεγαλοπρέπεια ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνοις. Αὐτὸς ὅμως ἔμενεν ἐκεῖ, κλεισμένος μέσα στὴν σοφίτα του, κλαῖ δὲν ἤθελε νὰ βγῇ, οὔτε νὰ φάῃ, οὔτε νὰ πιῇ· τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια του εἶχαν κοκκινίσει ἀπὸ τὸ κλάμμα, ὁ λαιμός του, ἀκόμη καὶ τὸ στῆθος του, εἶχαν ἐρεθισθῇ ἀπὸ τὰ ἀναφυλλητά. Ἦταν τέτοιο τὸ χάλι του, ὥστε ὁ πατέρας του ἐπαραμέρισε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν αὐστηρότητά του καὶ ἡ μητέρα του ἔστειλε νὰ καλέσουν τὸν γιατρό. Καὶ ὁ ἐπιστήμων, ἀφοῦ τὸν ἐξήτασε καὶ τοῦ εἶπε διάφορα φοβερὰ πράγματα γιὰ νὰ τὸν πείσῃ νὰ δεχθῇ λίγη τροφὴ καὶ νὰ ἡσυχάσῃ, εἶπε στοὺς γονεῖς:

— Ἀσφαλῶς αὐτὸς ὁ νεανίας παίρνει τὸν ἔρωτα πολὺ στὰ σοβαρά!

Τί νὰ κάμουν; 'Ο παπποῦς, ὁ δήμαρχος, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε — ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ γεννήθηκε τὸ παιδὶ τῆς κόρης του, ὁ γέρος ἐπροφήτευε μὲ μιὰ καταπληκτικὴ ἐπιμονὴ πῶς θὰ ἐγινόταν μεγάλος ἄνθρωπος — ἀπεφάσισε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν κλασική, ὅσο καὶ ριζικὴ θεραπεία. Ἐστειλε νὰ φέρουν τὴν κατάθεσι τῆς Μαργαρίτας, ἡ ὁποία εἶχεν εἰπῇ στὸν ἀνακριτή:

— Ναί, δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀρνηθῶ· τὸν συνήντησα ἐπανειλημμένως μὲ εὐχαριστησι, ἀλλὰ τί σημασία ἔχει; Παιδάκι εἶνε καὶ πάντα σὰν παιδάκι τὸν μεταχειρίσθηκα...

Ὑπάρχει πιὸ διαπεραστικὴ κεντιά, πιὸ τσουχτερὸ δάγκωμα γιὰ τὸν ἔφηβο ποὺ πιστεύει πῶς εἶνε πιὰ μεγάλος; Ὑπάρχει πιὸ σκληρὴ ἀλλὰ καὶ πιὸ σωτήρια ταπείνωσις; «Τὸ παιδί», ντροπιασμένο, ἀπογοητευμένο, αἰσθάνθηκε τὴν πρώτη ἀποστροφὴ του πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ὥστε μποροῦσαν καὶ ἔκρυβαν τόση προστυχιὰ κάτω ἀπὸ τόσην ὥμορφιά;

Γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν πίκρα του κατέφυγε στὴ μοναξιὰ τῶν δασῶν. Μὲ τὸ πρόσχημα πῶς ἤθελε νὰ συνθέσῃ σχεδιάσματα τοπίων, ἔφευγε μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλι, ὁλομόναχος· καὶ ἡ φύσις τὸν ἐδέχθη καὶ τὸν περιέβαλε μὲ τὴν καταπραϋντική της ἐπίδρασι... 'Η ἀγνότης του τὸν ἐβοήθησε νὰ συνέλθῃ ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ, νὰ ἀνορθωθῇ. Τὶ σημασίαν εἶχεν ἄν δὲν τὸν ἐδέχθηκαν στὴ «Φιλανδρία», ἕναν μορφωτικὸν καὶ ἠθοπλαστικὸν σύνολον τοῦ ὁποίου θέλησε νὰ γίνῃ μέλος; Τί τὸν ἔνοιαζεν ἄν διάφοροι φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς τὸν ἐκύτταζαν μὲ προκλητικὴ δυσπιστία ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὀμματοϋάλια τους; Αὐτὸς αἰσθανόταν μέσα του νὰ δονῆται τὸ δαιμόνιον: ἡ ζωὴ δὲν τὸν ἐφόβιζε καὶ τὸ μέλλον τὸν ἐκαλοῦσε γεμᾶτο ὑποσχέσεις. Οἱ ρωμαντικὲς περιπλανήσεις του τὸν παρέσυραν ἕως τὰ γύρω βουνά, ἕως τὴ Μαγεντία, ἕως τὸν Ρῆνο, τὸν ποταμὸ τῶν θρύλων. 'Ελεύθερος· ἦταν ἐλεύθερος! Καὶ ἡ ζωὴ ἦταν δική του. Μήπως δὲν εἶχεν εὐχέρεια στὸ γράψιμο, μήπως δὲν ἦταν καλοφτειαγμένος μὲ μεγάλα μαῦρα μάτια; Μήπως δὲν ἤξευρεν ἱππασία καὶ ὁπλασκία, σχέδιο καὶ μουσική; Τὶ ἄλλο ἐχρειαζόταν γιὰ νὰ εἶνε τέλειος φοιτητής; Καὶ νὰ ποὺ ὁ πατέρας του ἀποφάσισεν ἀκριβῶς νὰ τὸν στείλῃ νὰ σπουδάσῃ νομικὰ στὸ πανεπιστήμιο τῆς Λειψίας. 'Εμπρὸς λοιπόν! Μὲ μάτι ἀδάκρυτο καὶ μὲ ἀνάλαφρη καρδιὰ ἄφηκε πίσω του τὴν πόλι ὅπου εἶχε γεννηθῇ καὶ τὴν πατρικὴ κηδεμονία—τὸν εἶχαν κουράσῃ καὶ οἱ δύο—καὶ στὶς 29 Σεπτεμβρίου 1765, ἀνήμερα τοῦ 'Αγίου Μιχαήλ, ἀνέβηκε πηδηχτὸς στὸ ἁμάξι ποὺ θὰ τὸν μετέφερε στὴ Σαξωνία. Ἦταν δεκάξη χρόνων...

ΑΥΡΙΟΝ: 'Η συνέχεια.

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
Στυμφαλιάδου (Σπυρ. Τρ κούπη 6). Νέα τμήματα διὰ τὰς τμηματικὰς καὶ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις

Καθημερινή Ζωή

ΕΘΝΙΚΟΙ ΗΡΩΕΣ

'Η ἔρευνα, ἡ φιλολογία, ἡ πατριδογραφία καὶ ἡ ποίησις γύρω ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ ἐθνικοῦ ἥρωος Παύλου Μελᾶ συνεχίζεται, γιατί τὸ θέμα εἶνε ἀνεξάντλητο, γιατί τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων τὸ αἷμα εἶνε πάντα ἱερὸ καὶ μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα. Ἔτσι στὰ ὅσα ἐγράφησαν μέχρι σήμερον περὶ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, τῶν Μακεδονομάχων καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Παύλου Μελᾶ, προστίθεται καὶ τὸ βιβλίο τοῦ νέου συγγραφέως κ. Ἠλία Ι. Μπακοπούλου, 152 σελίδες, μὲ τίτλο τὸ ὄνομα τοῦ παλληκαριοῦ τῶν Μακεδονικῶν βουνῶν.

Μοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ γράψω καὶ ἄλλοτε ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος εἶνε πελωρία, ἰσάξια μὲ τὴν ἱστορία τοῦ 1821, μὲ διαφορετικὲς περιστάσεις καὶ πρέπει οἱ 'Ελληνες ν' ἀποκτήσουν τὴν «βίβλο» τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, γιατί τὸ ἀπελευθερωτικὸ ἀποτέλεσμα τοῦ 1912 ἐκπηγάζει ἀπὸ τὸν αἱματηρὸ καὶ τολμηρὸ Μακεδονικὸ ἀγῶνα.

Μὲ τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶχε γράψῃ πρὸ μηνὸς περίπου στὴν «Μακεδονία» τῆς Θεσσαλονίκης ὅτι εἶνε ἐθνικὴ ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῇ ἕνας τόμος τῶν «Μακεδονικῶν Χρονικῶν» τώρα ποὺ ἡ ἱστορία εἶνε ἀκόμη νωπὴ καὶ ὑπάρχουν πολλὰ πρόσωπα ποὺ διασώζουν τὶς ἀναμνήσεις των. Σὲ ἄλλη περίστασι εἶχα γράψῃ ὅτι ἔπρεπε στὸν κάμπο τῆς κεντρικῆς Μακεδονίας, ἐκεῖ ποὺ ὑπῆρχε ἡ λίμνη τῶν Γιαννιτσῶν, νὰ τοποθετηθῇ μιὰ ἀναθηματικὴ μαρμαρένια στήλη ἢ ἡ προτομὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἱππικοῦ Πραντούνα ποὺ ἐφονεύθη κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνα.

Γιατί πρέπει καὶ ἡ νεώτερη γενεὰ, ὅπως καὶ οἱ νέοι πληθυσμοὶ τῆς Μακεδονίας, νὰ μάθουν λεπτομερέστερα αὐτὸ τὸ ἐθνικὸ δράμα ποὺ τὸ ἔχει ἁγιάσῃ τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων τὸ αἷμα.

'Ο κ. 'Ηλίας Μπακόπουλος εἶνε νέος καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου του εἶνε γραμμένο ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων στοιχείων καὶ πληροφοριῶν Μακεδονομάχων ἢ καὶ δημοσιευμάτων τοῦ παρελθόντος. Εἶνε ἕνα βιβλίο ἀξιανάγνωστο, μὲ ἱσορικὴ ἀκρίβεια, μὲ ποιητικὸ παλμό, γιατί αὐτὴ ἡ τραγωδία τῆς Μακεδονίας εἶχε καὶ τὴν δραματικὴ ποίησί της πολλὲς φορὲς, ὅπως μᾶς τὴν ἔδωσε ὁ φίλος κ. Γ. Μόδης μὲ τὴν ἀνατριχιαστικὴ περιγραφὴ ἀνάμεσα στὸ χιονισμένο δάσος τοῦ Μορυχόβου.

Καὶ ἡ δημοτικὴ γλῶσσα τοῦ κ. Μπακοπούλου εἶνε στρωτὴ, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ὑπάρχουν μερικὲς λέξεις ποὺ δὲν ἔχουν τὴν θέσι των, ὅπως ἡ... βάδιση. σελίδα 24. «Καὶ τότε ἡ βάδιση σ' ἐκείνους τοὺς ἄγριους τόπους θὰ ἐσήμαινε σχεδὸν θάνατο». Τὸ «περπάτημα» ἢ ἡ «πορεία» εἶνε λέξεις ποὺ ἀναπληροῦν ἄριστα τὴν... βάδιση. Ἄσχετα ὅμως μὲ αὐτὴ τὴν λεπτομέρεια, ὁ κ. Μπακόπουλος εἶνε ἀξιέπαινος γιατὶ στὴν ἱστορία τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνα, ἑνὸς μέρους τῆς ἱστορίας, προσφέρει τὴν συμβολή του καὶ μὲ τὴν ἁπλὴ διήγησι συγκινεῖ βαθύτατα.

Μὲ τὶς σελίδες τοῦ «Παύλου Μελᾶ» μᾶς φέρνει ὁλόστητους μπροστά μας τοὺς πρωτεργάτας τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνα, ἕνα μέρος τῶν πρωτεργατῶν του, τὸν ὁμώνυμο ἥρωα καὶ τὸν Ἴωνα Δραγούμη, τοὺς πρώτους συντρόφους των, Κοντούλη, Παπούλα, Κολοκοτρώνη, Μαζαράκη, τὸν ὑπαρχηγὸ τοῦ Παύλου Μελᾶ Νίκο Πύρζα ἀπὸ τὴν Φλώρινα καὶ τὸν Κώστα ἀπὸ τὸ χωριὸ Ρούλια τοῦ Πισοδερίου. Καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τὸν καπετὰν Εὐθύμη Καούδη.

Τέσσερες ὁπλαρχηγοὶ τὰ πρῶτα χρόνια, Μελᾶς, Κοντούλης, Παπούλας, Κολοκοτρώνης, καὶ οἱ τρεῖς, ἐκτὸς τοῦ Παπούλα, εἶχαν συνοδεύσῃ τὸν Κρητικοῦ. Ὁ Παύλος Μελᾶς τὸν Γιώργη Περάκη, ὁ Γεώργιος Κολοκοτρώνης τὸν Γιώργη Διακωνυμάκη, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Κοντούλης τὸν Εὐθύμη Καούδη. Ὁ κ. Μπακόπουλος ἀν καὶ δὲν γνωρίζει, σὰν νεώτερος, τὰ πρόσωπα, ἐν τούτοις εἶνε καλὰ πληροφορημένος, καὶ γράφει — σελίδα 25 — ὅτι «ὁ Κοντούλης μὲ τὸ ψευδώνυμο Σκούρτης εἶχε μαζί του συνοδὸ ἕναν Κρητικὸ γενναῖο, νὰ φάτσα περίεργη καὶ ἀσυνήθιστη, ποὺ πρόδινε τόλμη καὶ καρδιὰ, ἦταν ὁ Εὐθύμης Καούδης».

Καὶ ἀληθινὰ μπορῶ νὰ βεβαιώσω κι' ἐγὼ ποὺ τὸν γνώρισα ἀπὸ πολὺ κοντὰ ὅτι ὁ Εὐθύμης Καούδης εἶχε τόλμη καὶ καρδιὰ, καὶ ἐξυπνάδα πολυμήχανη, τόση ὥστε δὲν διστάζω νὰ τὸν ἀποκαλέσω τὸν 'Οδυσσέα τῶν μακεδονικῶν βουνῶν. Ἔμενε ἀπόμαχος τῶν ἀγώνων στὴ Θεσσαλονίκη. Καὶ δὲν ξέρω τώρα ἂν εἶνε στὴ ζωὴ ἢ ὄχι. Ἂν εἶνε στὴ ζωὴ τοῦ εὔχομαι ὑγεία καὶ χαρά. Ἂν πέθανε ἂς εἶνε ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ σκεπάζει τὸν Κρητικὸ ἀθόρυβο ἥρωα.

Εὐθύμης Καούδης! Μετὰ τὸν ἡρωϊκὸ θάνατο τοῦ Παύλου Μελᾶ στὸ χωριὸ Στάτιστα τὼν Κορεστίων τῆς δυτικῆς Μακεδονίας, μετὰ τὴν ἐπιστ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 4 Σεπτεμβρίου 1939

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ, ὅτι ἡ κρισιμότης τῆς διεθνοῦς καταστάσεως καὶ αἱ σημειωθεῖσαι ἀνωμαλίαι αἱ ὁποῖαι ἐκίνησαν εἰς συγκίνησιν ὅλον τὸν κόσμον, κατέστησαν τὸ ραδιόφωνον ἕνα τῶν πρώτων καὶ προχείρων μέσων πληροφορήσεως τοῦ κοινοῦ καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἡ χρῆσις τῶν ραδιοφώνων δικαιολογημένως ἐγενικεύθη. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀντλήσεως πληροφοριῶν μέχρι τοῦ θορύβου μὲ τὸν ὁποῖον ἀναστατώνονται αἱ συνοικίαι διὰ τῶν ἐκκωφαντικῶν μουγκρισμάτων τῶν ραδιοφώνων ἡ ἀπόστασις εἶνε μεγάλη. Καὶ πρέπει πρῶτοι οἱ κάτοχοι τῶν ραδιοφώνων νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι —ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι χωρὶς νὰ παύσουν νὰ συγκινοῦνται ἀπὸ τὴν διεθνῆ τραγῳδίαν, ἔχουν ἀνάγκην ἀναπαύσεως διὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς πολλαπλᾶς ἀνάγκας τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τῶν ἐργασιῶν των. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ κοιμηθοῦν καὶ τὸ ἀπόγευμα καὶ τὴν νύκτα, ἀλλὰ τελευταίως δὲν τὸ κατορθώνουν διότι τὰ ραδιόφωνα χάρις εἰς τοὺς περιέργους ἐπισκέπτας τῶν ραδιοφίλων λειτουργοῦν εἰς τὴν διαπασῶν ἀπὸ βαθυτάτης πρωΐας μέχρι προκεχωρημένης νυκτός. Πάντως ἡ ἀστυνομία καλὸν θὰ ἦτο νὰ ὑπεχρέωνε τοὺς ἀλιεῖς πληροφοριῶν διὰ τοῦ αἰθέρος, ὅπως χαμηλώνουν τὴν ἔντασιν τοῦ μεγαφώνου.

❁

ΔΙ' ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΣ τῆς κυβερνήσεως κατέστη γνωστὸν ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις ἐξαγωγῆς προϊόντων ἐκ τῆς χώρας δὲν εἶνε γενικὴ ἀλλ' ἀφορᾷ ὡρισμένα μόνον προϊόντα τὰ ὁποῖα εἶνε περιωρισμένης παραγωγῆς καὶ ἀποτελοῦν εἶδη πρώτης ἀνάγκης. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη λόγῳ προνοίας ὑπὲρ τοῦ τακτικοῦ καὶ ἀνέτου ἐπισιτισμοῦ. Ἀντιθέτως, ἡ ἐξαγωγὴ προϊόντων, τῶν ὁποίων ἡ χώρα ἔχει ὑπερπάρκειαν ἐπετράπη καὶ ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως, ὡς ἀνέφερεν ἡ χθεσινὴ ἀνακοίνωσις. Τὰ προϊόντα ταῦτα εἶνε ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγὴ συντελεῖ καὶ εἰς τὴν εἰσροὴν ξένου συναλλάγματος. Ἡ διεθνὴς ἄλλως τε κατάστασις ἡ ὁποία ἐπέβαλεν εἰς ὅλας τὰς χώρας στοιχειῶδη τινὰ μέτρα προνοίας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσῃ καὶ μέχρις ἀνεγέρσεως σινικῶν τειχῶν καὶ ἀναστολῆς πάσης συναλλαγῆς μὲ τὸ ἐξωτερικόν.

❁

ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ καὶ δημοσιεύομεν τὰς κάτωθι ἐπιστολάς:

Κύριε Διευθυντά,

Ἡ ἀγάπη στὸ βουνὸ καὶ στὰ ἔλατα μὲ φέρνει σήμερα νὰ σᾶς γράψω τοῦτο τὸ γράμμα, κι' ἐλπίζω νὰ βρῇ τὴν ἀπήχησι ποὺ πρέπει γιὰ νὰ σωθῇ τὸ θεῖο, μεγαλόπρεπο βουνό μας ἀπὸ τὸν κίνδυνο ποὺ τὸ ἀπειλεῖ. Ὁ περήφανος Παρνασσὸς κινδυνεύει ν' ἀπογυμνωθῇ. Αὐτὴ τὴν ἐντύπωσι ἀποκομίσαμε ἐφέτος ἀπὸ τὴν ὀλιγοήμερον διαμονήν μας στὸ βουνό. Καὶ ἐχθρὸς δὲν εἶνε στὴν περίστασι αὐτὴ τὰ γίδια, οὔτε τὰ πρόβατα, ποὺ ἔχουν τεθῇ ὑπὸ διωγμό, ἀλλὰ οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἔχουν τὴ μανία νὰ «ξεκλαρίζουν», νὰ κόβουν δηλαδὴ τὰ τουφερὰ «βραχιόλια», ὅπως λέγουν τὰ κλαδιὰ τοῦ ἐλατιοῦ. Τὰ ξεραίνουν καὶ τὰ παίρνουν γιὰ φωτοξυλα. Ὅλο τὸ χωριὸ κάνει τὴ δουλειὰ αὐτή, κόβοντας ξύλα ἀπὸ τουφερὰ ἔλατα. Γιατὶ πιστεύει πὼς τὰ πολύκορφα θερὰ ἔλατα ἰσοῦ ἔξεστε κεῖ εἶνε σάπια καὶ δὲν βαστοῦν πολλὴ ὥρα στὴ φωτιά. Αὐτὸ βέβαια εἶνε σωστό, ἀλλὰ μεγάλο κακὸ γιὰ τὸ βουνό. Διότι τὸ δέντρο ξεραίνεται καὶ ἀσχημίζει. Γιὰ νὰ σωθῇ λοιπὸν τὸ βουνὸ ἀπὸ τοὺς καταστροφεῖς του, ποὺ δὲν ἔμαθαν ν' ἀγαποῦν τὸ δέντρο γενικά, σὰν τὸν ἴδιο τους τὸν ἑαυτό, μιὰ λύσι ὑπάρχει προστατευτική. Νὰ γίνῃ ἕνα μόνιμο φυλάκιο στὸ βουνὸ κι' ἀκριβῶς στὴ «Βρύσῃ τοῦ Κροκιοῦ», ὅπου ἐνώνονται οἱ δύο στράτες. Τίποτε ἄλλο πιὸ θετικὸ καὶ σίγουρο δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ μονίμως καὶ δριστικῶς ἕνα δασοφυλάκιο. Ἔτσι θὰ σωθῇ τὸ βουνὸ ποὺ τώρα παρουσιάζει ἕνα θέαμα ἀντιαισθητικὸ μὲ τὰ ὑβαρμένα, ξεκλαρισμένα ἔλατα ποὺ ἀρχίζουν νὰ κιτρινίζουν καὶ νὰ ξεραίνωνται. Ἡ ὁριστικὴ ἀπαγόρευσις τοῦ θερέτρου τοῦ Καλανιοῦ θὰ συντελέσῃ στὴ σωτηρία καὶ διάσωσιν τοῦ Παρνασσοῦ κι' εὐχόμαστε τὸ ὑπουργεῖο Γεωργίας νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ δάσους.

Μὲ τιμὴ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΣ

❁

Κύριε Διευθυντά,

Νομίζω πὼς πάντα ἀξίζει τὸν κόπο νὰ δίνῃ κανεὶς σ' εὐρύτερη δημοσιότητα κάθε καλὴ καὶ φωτισμένη ἐνέργεια, γιατί ἔτσι, ἐκτὸς ποὺ ἐνθαρρύνονται ἠθικῶς οἱ προβαίνοντες στὴν ἐνέργειαν αὐτήν, κι' αὐτὴ ἡ πρᾶξις προβάλλει σὰν ἕνα παράδειγμα ἄξιο μιμήσεως. Ἂν καὶ σεῖς ἔχετε μιὰ τέτοια γνώμη δημοσιεύετε, ἂν θέλετε, τὶς παρακάτω παρατηρήσεις μου ἀπὸ μιὰν ἐκδρομή μου ἑβδομαδιαία. Πέρασα δυὸ μέρες πάνω στὸ καταφύγιο τῆς Ζήρειας [Κυλλήνης] σὰν μέλος μιᾶς παρέας ποὺ πῆγε κεῖ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ κ. Γ. Μητροπούλου. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔμεινα σὲ καταφύγιο κι' ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω τὴ χαρά μου γιὰ τὴν φροντισμένη πάντως, ἂν ὄχι τέλειαν, ὀργάνωσι τοῦ καταφυγίου. Κάθε ἔπαινος λοιπὸν ἀξίζει στὸν Ἑλληνικὸ Ὀρειβατικὸ Σύνδεσμο γιὰ τὰ καταφύγιά του. Μιὰν ὑπόδειξι μονάχα: Δὲ θὰ μποροῦσε μὲ ὡρισμένα σημεῖα τοῦ δρόμου νὰ τοποθετηθοῦν πινακίδες ποὺ νὰ δείχνουν τὴν κατεύθυνσι ποὺ πρέπει νὰ πάρῃ κανεὶς γιὰ νὰ φτάσῃ ὅπου θέλει; Τὶς ὑπόλοιπες ἡμέρες τοῦ ταξειδιοῦ μου τὶς ἐπέρασα στ' ὤμορφο χωριὸ Μάρκασι τῆς Κορινθίας. Ἰδιαίτερην ἐντύπωσι μοῦ ἔκανε ὁ εὐγενικὸς τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον παρείχετο κάθε περιποίησι ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ στὸν ξένο. Ἐκεῖ ἀπάντησα κι' ἕν' ἀπ' τὰ καλλίτερα κοινοτικὰ συμβούλια. Πρόεδρος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὁ κ. Βαρβιτσιώτης. Καὶ τώρα αὐτὸ ποὺ μοῦκανε τὴ μεγαλείτερη ἐντύπωσι: Στὸ χωριουδάκι αὐτὸ τῶν 250—300 οἰκογενειῶν ὑπάρχει καὶ θέατρο. Θέατρο ὠργανωμένο ἀπὸ τὸν ἐξαίρετο δάσκαλο τοῦ χωριοῦ κ. Γεωργόπουλο, τοῦ ὁποίου μὲ θαυμασμὸν ἀντίκρυσα τὴν ἐκδήλωσι σὲ κάθε τομέα τῆς κοινωνικῆς ἐν γένει ζωῆς τοῦ χωριοῦ ἐκείνου. Αὐτὸς ὁ ἴδιος, μοῦ ἔλεγαν, ἐφρόντισε καὶ κατασκευάσθη πλατεῖα γύρω στὸ σχολεῖο καὶ φυτεύθηκαν ἀμπέλια καὶ δέντρα ὀπωροφόρα πρὸς ὠφέλειαν τοῦ σχολείου. Ὁ ἴδιος κατάφερε κι' αὐξήθηκαν οἱ πόροι τῆς σχολικῆς ἐφορείας στὸ διπλάσιον. Ὁ θαυμάσιος αὐτὸς ἄνθρωπος τῆς σχολικῆς ἐφορείας ἐφρόντισε καὶ δόθηκε μιὰ παράστασι, τῆς ὁποίας τὰ ἔσοδα πρόκειται νὰ διατεθοῦν γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι Νεολαίας τοῦ τόπου. Τέτοιους δασκάλους πρέπει πάντα κανεὶς μὲ καμάρι ν' ἀναφέρῃ, γιατί τόπος ποὺ εἶνε προικισμένος μὲ τέτοια δραστήρια πρόσωπα δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ μεγαλουργήσῃ. Θὰ πρέπῃ ἴσως νὰ σημειωθῇ πὼς πολὺ βοήθησε τὸ δάσκαλο γιὰ τὴν παράστασι ποὺ ἀνέφερα μιὰ ὁμάδα ἀπὸ νέα παιδιά. Τελειώνοντας δὲν θᾶχα παρὰ νὰ εὐχηθῶ τέτοιους φωτισμένους ἀνθρώπους ν' ἀποκτήσουμε πολλοὺς, γιατί μὲ τῶν πολλῶν τὴ συνεργασία θὰ προκόψῃ κι' ὁ τόπος μας.

Μ' ἐκτίμησιν
Κς. Δς

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὁ 1ος ὄροφος, ὁδὸς Ἡροδότου 4 καὶ Τιμολέοντος (Κολωνάκι), ἐκ 4 δωματίων, χώλ, λουτροῦ, ὀφίς, μαγειρείου, δωματίου ὑπηρεσίας κλπ. Ζεστὰ νερά, Θέρμανσις κεντρική.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΗΘΗ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

ΤΟΥ ΣΟΜΕΡΣΕΤ ΜΩΜ

89

Σηκώθηκε καὶ κάθισε στὴν πολυθρόνα ποὺ ἦταν τὸ μόνο ἀρκετὰ βολικὸ κάθισμα στὸ δωμάτιο. Κύτταξε συλλογισμένος τὴ Λυδία, ποὺ κεντοῦσε ἀφωσιωμένη στὴ δουλειά της. Εἶχε κάτι ποὺ ἤθελε νὰ τῆς πῇ, ἀλλ' ἡ σκέψις αὐτοῦ τοῦ κάτι τὸν νεύριαζε καὶ μολαταῦτα ἔφευγε τὴν ἄλλη μέρα κι' ἴσως αὐτὴ νὰ ἦταν ἡ τελευταία εὐκαιρία του. Ἡ ὀπωψία, ποὺ εἶχε σπείρῃ στὴν καρδιά του ὁ Σαΐμον εἶχε ριζώσῃ. "Αν ἡ Λυδία τὸν κορόϊδευε, θὰ τὸ μάθαινε γρήγορα· σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, ὅταν θὰ χώριζαν, θὰ μποροῦσε νὰ σηκώσῃ τοὺς ὤμους του καὶ νὰ τὴ συγχωρήσῃ μὲ ἡσυχη συνείδησι. Ἀπεφάσισε νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα ἀμέσως κι' ἐπὶ τόπου, διστάζοντας ὅμως νὰ τῆς κάνῃ ἀπροκάλυπτα τὴν πρότασι ποὺ εἶχε κατὰ νοῦ, ἄρχισε τὴ συνομιλία μὲ περιστροφές.

—Σᾶς εἶπα ποτέ μου γιὰ τὴ μεγάλη θεία μου Μάρθα; ἄρχισε ἐλαφρά.

—"Οχι.

—"Ηταν τὸ μεγαλύτερο παιδὶ τοῦ προπάππου μου. Ἦταν λίαν κακομούτσουνη γεροντοκόρη μὲ περισσότερες ζάρες στὸ χλωμὸ πρόσωπό της ἀφ' ὅσα εἶδα ποτὲ σ' ἀνθρώπινο πλάσμα. "Ηταν πολὺ κοντὴ καὶ ἀδύνατη, μὲ σφιγμένα χείλη, πάντοτε δὲ φαινόταν ν' ἀποδοκιμάζῃ κάτι μὲ δυσφορία. Μὲ τρομοκρατοῦσε ὅταν ἤμουν παιδί. Εἶχε ἕνα τρομερὸ θαυμασμὸ γιὰ τὴ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα καὶ στὰ τελευταῖα χρόνια της κτενιζόταν ὅπως κι' ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα. "Ηταν ντυμένη πάντοτε στὰ μαῦρα, μὲ μακρυὲς φοῦστες καὶ στενὴ μέση κι' ὁ γιακᾶς της ἀνέβαινε ὥς τ' αὐτιά της. Φοροῦσε μία βαρειὰ χρυσῆ ἁλυσίδα στὸ λαιμό της κι' ἀπὸ αὐτὴν κρεμῶταν ἕνας μεγάλος χρυσὸς σταυρὸς καὶ στὰ χέρια της εἶχε χρυσᾶ βραχιόλια. "Ηταν τρομακτικὰ εὐγενής. Ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ στὸ μεγάλο σπίτι, ποὺ ὁ Σάϊμπερτ Μαίησον εἶχε κτίσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του ὅταν ἄρχισε νὰ βγαίνῃ στὸν κόσμο καὶ δὲν ἄλλαξε τίποτε. Τὸ νὰ πηγαίνῃ κανεὶς ἐκεῖ, ἦταν σὰ νὰ ξαναγυρίζῃ στὸ χίλια ὀκτακόσια ἑβδομήντα. Πέθανε μόλις πρὸ ὀλίγων χρόνων πολὺ γρηᾶ καὶ μοῦ ἀφῆκε πεντακόσιες λίρες.

—Λαμπρά.

—Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ ξόδευα αὐτὸ τὸ ποσόν, ἀλλ' ὁ πατέρας μου μὲ ἔπεισε νὰ τὸ φυλάξω. Εἶπε ὅτι θὰ ἤμουν ἐνθουσιασμένος ἂν εἶχα ἕνα τέτοιο ἀποκοῦμπι καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσα γιὰ νὰ ἐπιπλώσω ἕνα σπίτι ὅταν θὰ παντρευόμουν. Δὲν λογαριάζω ὅμως νὰ παντρευθῶ ἀρκετὰ χρόνια ἀκόμα καὶ πραγματικὰ δὲν χρειάζομαι τὰ λεφτά. Θὰ θέλατε νὰ σᾶς δώσω διακόσιες λίρες ἀπ' αὐτά;

Ἡ Λυδία ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ κεντᾷ, εἶχε ἀκούσῃ φιλικά, μολονότι ὄχι μὲ περισσότερο ἀπὸ εὐγενὲς ἐνδιαφέρον μίαν ἱστορία ποὺ δὲν εἶχε πολλὴ σημασία γι' αὐτήν· τώρα, ὅμως, καρφώνοντας τὴ βελόνα στὸ ἐργόχειρό της, σήκωσε τὰ μάτια.

— Γιὰ ποιὸ λόγο;

— Σκέφθηκα ὅτι μπορεῖ νὰ σᾶς χρειασθοῦν.

— Δὲν καταλαβαίνω. Τί ἔκανα γιὰ νὰ θέλετε νὰ μοῦ δώσετε διακόσιες λίρες;

Ὁ Τσάρλεϋ δίστασε. Ἡ Λυδία τὸν κύτταζε μὲ τὰ γαλανά, μεγάλα, ἀλλὰ μᾶλλον ἀνέκφραστα μάτια της, στὰ ὁποῖα ὑπῆρχε μία ἐντατικὴ προσοχή, σὰ νὰ προσπαθοῦσε νὰ ἰδῇ στὰ μύχια τῆς ψυχῆς του. Ὁ Τσάρλεϋ γύρισε τὸ κεφάλι.

— Θὰ μπορούσατε νὰ κάνετε ἀρκετὰ γιὰ νὰ βοηθήσετε τὸν Ρομπέρ.

Ἕνα ἀδύνατο χαμόγελο ἔσκασε στὰ χείλη της. Κατάλαβε.

— Σᾶς εἶπε ὁ φίλος σας Σάϊμον ὅτι ἤμουν στὸ Σεράϊ γιὰ νὰ κερδίσω ἀρκετὰ χρήματα, ὥστε νὰ μπορέσω νὰ βοηθήσω τὸν Ρομπὲρ νὰ δραπετεύσῃ;

— Γιατὶ νὰ τὸ νομίζετε αὐτό;

Ἡ Λυδία γέλασε περιφρονητικά.

— Εἴσθε πολὺ ἀφελής, φίλε μου. Ὅλοι αὐτὸ ὑποθέτουν. Νομίζετε ὅτι θὰ προσπαθοῦσα νὰ τοὺς κατατοπίσω καὶ νομίζετε ὅτι θὰ καταλάβαιναν ἂν τοὺς ἔλεγα τὴν ἀλήθεια; Δὲν θέλω τὰ λεφτά σας· δὲν μοῦ χρειάζονται. Ἡ φωνή της ἔγινε τρυφερή. Εἶνε εὐγενικὸ ἐκ μέρους σας νὰ μοῦ τὰ προσφέρετε. Εἴσθε ἕνα περίφημο πλάσμα, ἀλλὰ τόσο παιδί! Ξέρετε ὅτι αὐτὸ ποὺ προτείνετε εἶνε ἕνα ἔγκλημα, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς στείλῃ εὔκολα στὴ φυλακή;

— "Ω! ναί.

— Δὲν πιστέψατε αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα προχθές;

— Ἀρχίζω νὰ σκέπτωμαι ὅτι εἶνε πολὺ δύσκολο νὰ ξέρω τὶ νὰ πιστέψω σ' αὐτὸν τὸν κόσμο. Τὸ κάτω-κάτω, δὲν εἶμαι τίποτε γιὰ σᾶς, δὲν εἴχατε κανένα λόγο νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια, ἂν δὲν τὸ θέλατε. Κι' αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι σήμερον τὸ πρωΐ, κι' ἡ διεύθυνσις ποὺ σᾶς ἔδωσαν γιὰ νὰ στείλετε χρήματα; Δὲν μπορεῖτε νὰ μένετε ἔκπληκτη ἂν κάνω τέτοιους λογαριασμούς.

— Εἶμαι εὐτυχισμένη νὰ μπορέσω νὰ στείλω στὸ Ρομπὲρ χρήματα γιὰ νὰ εἶνε σὲ θέσι ν' ἀγοράσῃ τσιγάρα καὶ λίγη τροφή. Αὐτὸ ὅμως ποὺ σᾶς εἶπα, ἦταν ἀλήθεια. Δὲν θέλω νὰ δραπετεύσῃ. Ἀμάρτησε καὶ πρέπει νὰ ὑποφέρῃ.

— Δὲν μπορῶ ν' ἀνεχθῶ τὴ σκέψι ὅτι θὰ ξαναγυρίσετε σ' αὐτὸ τὸ φριχτὸ μέρος. Σᾶς γνωρίζω τώρα λίγο· εἶνε φρικτὸ νὰ σκέπτωμαι γιὰ σᾶς ὅ,τι γιὰ ὅλες ποὺ κάνουν αὐτὴ τὴ ζωή.

— Μᾶς σᾶς εἶπα· πρέπει νὰ ἐξιλεωθῶ· πρέπει νὰ κάνω γι' αὐτὸν ὅ,τι ἐκεῖνος δὲν ἔχει τὴ δύναμι νὰ κάνῃ μόνος του.

— Μὰ εἶνε ἀνοησία. Εἶνε τόσο νοσηρὴ ἀντίληψις. Εἶνε παραλογισμός. Θὰ μποροῦσα νὰ καταλάβω, μολονότι καὶ τότε θὰ τὸ θεωροῦσα ἀπάνθρωπο, ἂν πιστεύατε σ' ἕνα σκληρὸ Θεὸ, ποὺ ἐκδικεῖται καὶ ποὺ ἦταν διατεθειμένος νὰ δεχθῇ τὸν πόνο σας γιὰ πληρωμὴ γιὰ τὴν ἀδικία ποὺ ἔκανε ὁ Ρομπέρ, ἀλλὰ μοῦ εἴπατε ὅτι δὲν πιστεύετε σὲ Θεό.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ — ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΔΩΜΑΤΙΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ — ΚΛΙΝαι Α', Β' καὶ Γ' θέσεως.
ΣΟΛΩΝΟΣ 78 — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 23-485

ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΚΟΙΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 4 Σεπτεμβρίου

«ΛΕΣΒΟΣ» 6 μ.μ. Χαλκίδα, Αἰδηψὸν, Βόλον, Θεσσαλονίκην.

«ΠΟΛΙΚΟΣ» 6 μ.μ. Σῦρον, Τῆνον, Μύκονον, Καρκινάγρι, Ἅγ. Κήρυκον, Φούρνους, Καρλόβασι, Βαθὺ, Τηγάνι, Παραθόκαμπον, Χίον, Μυτιλήνην.

«ΙΘΑΚΗ» 7 μ.μ. (διὰ Μαλέα) Ζάκυνθον, Πάτρας, Ἰθάκην, Σάμην, Ἁγ. Εὐφημίαν, Φισκάρδον, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κόπραιναν, Ἀμφιλοχίαν, Βόνιτσαν, Νυδρί.

«ΕΛΣΗ» 7 μ.μ. Χανιὰ, Ρέθυμνον, Ἡράκλειον, Πειραιᾶ.

«ΖΑΚΥΝΘΟΣ» 7 μ.μ. Σῦρον, Πάρον, Νάουσαν, Νάξον, Μάρπησσαν, Φολέγανδρον, Σίκινον, Ἴον, Οἴαν, Θήραν, Ἀνάφην, Ἀμοργὸν, Αἰγιάλην, Σχοινοῦσαν, Ἅγ. Γεώργιον, Κουφονήσια, Δονοῦσαν, Μουτσοῦναν, Λησῶνα, Ἀπόλλωνα, Νάξον, Πάρον, Σῦρον, Πειραιᾶ.

ΤΡΙΤΗΝ 5 Σεπτεμβρίου

«ΣΟΦΙΑ» 2 μ.μ. (διὰ Μαλέα) Πάτρας, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον, Κέρκυραν.

«ΜΗΛΟΣ» 4 μ.μ. Κέαν, Λουτρὰ, Σέριφον, Σίφνον, Κίμωλον, Μῆλον.

«ΙΩΝΙΑ» 4 μ.μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ, ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ, ΠΕΙΡΑΙΑ.

«ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» 6 μ.μ. Χαλκίδα, Αἰδηψὸν, Βόλον, Θεσ)νίκην.

«ΣΑΜΟΣ» 7 μ. μ. Χίον, Γέραν, Μυτιλήνην, Μήθυμναν, Πέταν, Κάστρον, Ἀλεξανδρούπολιν Πορτολάγο, Καβάλλαν, Δάφνην, Χροῦσο, Θεσ)νίκην, Βόλον, Αἰδηψὸν, Χαλκίδα, Πειραιᾶ.

«ΑΡΝΤΕΝΑ» 7 μ.μ. Χίον, Μυτιλήνην, Χίον, Πειραιᾶ.

«ΤΑΣΟΣ» 7 μ.μ. Λαύριον, Ἀλιβέριον, Χαλκίδα, Λίμνην, Αἰδηψὸν, Ἀταλάντην, Ἅγ. Κωνσταντῖνον, Στυλίδα, Ὠρεοὺς, Βόλον, Ὠρεοὺς, Χαλκίδα., Πειραιᾶ.

«ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ» 7 μ.μ. Χανιὰ, Ρέθυμνον, Ἡράκλειον, Ἅγ. Νικόλαον, Παχεῖαν Ἄμμον, Σητείαν, Ἅγιον Νικόλαον, Ἡράκλειον, Πειραιᾶ.

«ΑΘΗΝΑΙ» 8 μ.μ. Σῦρον, Τῆνον, Ὑστέρνια, Κόρθιον, Ἄνδρον.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

«ΙΘΑΚΗ» Τρίτην 1 μετὰ μεσονύκτιον Ἰθάκην, Σάμην, Ἁγ. Εὐφημίαν, Φισκάρδον, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κόπραιναν, Ἀμφιλοχίαν, Βόνιτσαν, Νυδρί.

«ΠΕΤΡΟΣ» Τρίτην 1 μετὰ μεσονύκτιον Ζάκυνθον, Πειραιᾶ.

«ΣΟΦΙΑ» Τετάρτην 3 μ.μ. Ληξούριον, Ἀργοστόλιον, Κέρκυραν.

«ΙΘΑΚΗ» Πέμπτην 1 μετὰ μεσονύκτιον Ζάκυνθον, Πειραιᾶ.

ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ: Πλατεῖα Καραϊσκάκη, Τηλέφωνα ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 41-169. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 41-651. Πληροφορίαι: 45.665. Προϊστάμενος 41-711.

ΚΟΙΝΑ ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ καὶ ἀδειῶν Μέγαρον Σταθμοῦ Ἠλεκτρ. Σιδ)μου, τηλέφωνα 44-321—22—23

ΤΟΠΙΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

«ΑΜΒΡΑΚΙΑ» ἐκ Χαλκίδος, καθ' ἑκάστην μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἀμαξοστοιχίας διὰ Λίμνην, Αἰδηψόν. καὶ ἕκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ καὶ ΚΥΡΙΑΚΗΝ προσέγγισις καὶ εἰς Καμμένα Βοῦρλα.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 4 Σεπτεμβρίου

«ΜΟΣΧΑΝΘΗ» 8 π.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον, Ὕδραν, Ἑρμιόνην, Σπέτσας, Λεωνίδιον, Ἄστρος, Ναύπλιον, Χέλι. (Ἐπιστροφὴ Πειραιᾶ Τρίτην π.μ.)

«ΜΑΝΑ» 1 μ. μ. ἐκ ΡΑΦΙΝΑΣ διὰ Μαρμάριον, Κάρυστον, Γαύριον, Μπατσί.

«ΑΕΤΟΣ» 1 μ.μ. ἐκ ΡΑΦΙΝΑΣ διὰ Στῦρα, Ἀλιβέριον.

«ΑΥΛΙΣ» 2 μ.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον καὶ τἀνάπαλιν. (Ἐπιστροφὴ αὐθημερόν).

«ΠΤΕΡΩΤΗ» 5 μ.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον καὶ τἀνάπαλιν. (Ἐπιστροφὴ Πειραιᾶ Τρίτην π.μ.)

ΤΡΙΤΗΝ 5 Σεπτεμβρίου

«ΛΕΥΚΑΣ» 8 π.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον, Ὕδραν, Ἑρμιόνην, Σπέτσας, Λεωνίδιον, Ἄστρος, Ναύπλιον, Χέλι. (Ἐπιστροφὴ Πειραιᾶ Τετάρτην π.μ.)

«ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ» 12ην μεσημβρίαν Αἴγιναν, Ἀγκίστριον, Κάτω Φανάριον, Παλαιὰν Ἐπίδαυρον, Νέαν Ἐπίδαυρον, Κόρφο καὶ τἀνάπαλιν. (Ἐπιστροφὴ Πειραιᾶ Τετάρτην π.μ.)

«ΜΑΝΑ» 1 μ.μ. ἐκ ΡΑΦΙΝΑΣ διὰ Στῦρα, Ἀλιβέριον.

«ΑΕΤΟΣ» 1 μ.μ. ἐκ ΡΑΦΙΝΑΣ διὰ Κάρυστον, Γαύριον, Μπατσί.

«ΜΟΣΧΑΝΘΗ» 2 μ.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον. (Ἐπιστροφὴ αὐθημερόν).

«ΑΥΛΙΣ» 5 μ.μ. Αἴγιναν, Μέθανα, Πόρον. Ἐπιστροφὴ Πειραιᾶ Τετάρτην π.μ.

Τηλέφωνα: Γραμμῆς Ραφίνας 33-825, Τ.Α.Σ. ἐμπορευμάτων 41-747, Τ.Α.Σ. εἰσιτήρια 41-141 — 44-256

ΑΠΟ ΗΜΕΡΑΣ ΕΙΣ ΗΜΕΡΑΝ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΡΓΑΖΕΣΘΕ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

ΤΟΥ κ. ΑΝΤΡΕ ΜΩΡΟΥΑ

5

Διὰ τὴν παροῦσαν μελέτην, ἡ σημαίνουσα ἰδέα διὰ τὴν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν, εἶνε ἡ ἑξῆς: οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε μία ἐργασία, ταπεινὴ ἢ ὑψηλή, ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καλὰ ἢ ἄσχημα. Ὑπάρχει ἕνας ὡραῖος καὶ ἐπιδέξιος τρόπος, ν' ἀνασκαφῇ ἕνα χαράκωμα καὶ ὑπάρχει ἕνας ἄσχημος καὶ ἀδέξιος τρόπος, ὅπως ὑπάρχει καὶ σοβαρὸς καὶ πλήρης πάθους τρόπος νὰ προετοιμάζεται μία διάλεξις καὶ ἕνας τρόπος νωχελής. Μία δακτυλογράφος ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ ἕνα μέτριον ἀντίγραφον ἢ ἕνα λαμπρόν: αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τεχνικήν της, ἀπὸ τὸ πῶς περιποιεῖται τὴν μηχανήν της, ἀπὸ τὴν συμμετρίαν τῶν τίτλων, ἀπὸ τὴν σελιδοποίησιν, ἀπὸ τὴν προσοχὴν μὲ τὴν ὁποίαν ξαναδιαβάζει ὅ,τι γράφει. Ἐὰν θέσῃ ὡς σκοπόν της νὰ κάμῃ τὴν ἐργασίαν της κάπως καλλίτερα ἀπ' ὅ,τι χρειάζεται, ἀμέσως γίνεται καλλιτέχνις καὶ βλέπει νὰ ἀνταμείβεται διὰ μίαν ἀνιδιοτέλῃ προσπάθειαν μὲ διαρκῆ καὶ ζωηρὰν εὐτυχίαν. Διότι τὴν συμπληρωματικὴν αὐτὴν ἐργασίαν δὲν τὴν ἔκαμε διὰ τὸν προϊστάμενον, ἀλλὰ διὰ τὸν ἑαυτ

ΟΛΑΙ ΑΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ **ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ** ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Η ΑΓΓΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ 11.15 Π. Μ. ΤΗΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ Η ΓΑΛΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ 5 Μ. Μ. ΔΙΑΤΕΛΟΥΝ ΕΝ ΠΟΛΕΜΩ ΜΕ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΩΝ κ.κ. ΤΣΑΜΠΕΡΛΑΙΝ ΚΑΙ ΝΤΑΛΑΝΤΙΕ.-Ο κ. ΤΣΩΡΤΣΙΛ ΜΕΤΕΧΕΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΘΕΙΣΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ο ΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΣ ΧΙΤΛΕΡ ΑΝΕΧΩΡΗΣΕ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ ΚΑΙ ΑΡΓΟΤΕΡΟΝ ΘΑ ΜΕΤΑΒΗ ΕΙΣ ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ

ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΠΟΛΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 3 Σεπτεμβρίου. [Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον].— Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν ἀνήγγειλεν ἀπὸ ραδιοφώνου πρὸς τὸν ἀγγλικὸν λαὸν ἐν ἀρχῇ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν κατόπιν, ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεττανία εὑρίσκεται ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης πρωϊνῆς τῆς σήμερον εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν μὲ τὴν Γερμανίαν. Τὰ γεγονότα τῆς σημερινῆς ἱστορικῆς ἡμέρας ἐξειλίχθησαν ὡς ἀκολούθως: Τὴν πρωΐαν τὸ γραφεῖον τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐξέδωκε τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν:

«Ὁ ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτὴς τῆς βρεττανικῆς κυβερνήσεως ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ εἶνε ἑτοίμη νὰ παράσχῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος ἱκανοποιητικὴν διαβεβαίωσιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις ἀνέστειλε πᾶσαν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν ἐναντίον τῆς Πολωνίας καὶ εἶεν ἑτοίμη νὰ ἀποσύρῃ ταχέως τὰ ἐν Πολωνίᾳ στρατεύματά της, ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις θὰ ἐκπληρώσῃ ἄνευ διστασμοῦ τὰς ὑποχρεώσεις της ἔναντι τῆς Πολωνίας. Ἡ ὡς ἄνω διακοίνωσις ἐπεδόθη τὴν ἑνάτην πρωϊνὴν τῆς σήμερον καὶ ταυτοχρόνως ὁ Ἄγγλος πρεσβευτὴς ἐπληροφόρησε τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν ὅτι ἐὰν ἡ Μεγάλη Βρεττανία δὲν λάβῃ ἱκανοποιητικὰς διαβεβαιώσεις μέχρι τῆς ἑνδεκάτης πρωϊνῆς τῆς σήμερον Κυριακῆς 3ης Σεπτεμβρίου, θὰ θεωρήσῃ ὑφισταμένην κατάστασιν πολέμου μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἀπὸ τῆς 11ης πρωϊνῆς τῆς σήμερον. Ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις ἀναμένει ἤδη τὴν ἀπάντησιν τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως. Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν θὰ ὁμιλήσῃ ἀπὸ ραδιοφώνου πρὸς τὸν λαὸν τὴν ἑνδεκάτην καὶ τέταρτον.

Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Τὴν ἑνδεκάτην καὶ τέταρτον ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν ἀπηύθυνεν ἀπὸ ραδιοφώνου τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα πρὸς τὸν ἀγγλικὸν λαόν:

«Σᾶς ὁμιλῶ ἀπὸ τὸ γραφεῖον μου. Σήμερον τὴν πρωΐαν ὁ πρεσβευτὴς τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἐπέδωκεν εἰς τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν τελειωτικὴν διακοίνωσιν, δηλῶν ὅτι ἐὰν μέχρι τῆς 11ης πρωϊνῆς δὲν ἐλάμβανε διαβεβαιώσεις περὶ τοῦ ὅτι τὰ γερμανικὰ στρατεύματα θὰ ἀπεσύροντο ἐκ τῆς Πολωνίας, ἡ Ἀγγλία θὰ ἐθεώρει ἑαυτὴν εὑρισκομένην εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν μετὰ τῆς Γερμανίας. Οὐδεμίαν γερμανικὴν δήλωσιν ἔλαβον μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς. Ἑπομένως ἡ χώρας μας εὑρίσκεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν μετὰ τῆς Γερμανίας. Εὐκόλως δύνασθε νὰ ἐννοήσετε πόσον τρομερὸν πλῆγμα ἀποτελεῖ δι' ἐμὲ νὰ βλέπω ὅτι ὅλοι οἱ μακροὶ ἀγῶνες, τοὺς ὁποίους διεξήγαγα διὰ νὰ κερδίσωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης ἀποτυγχάνουν. Νομίζω ἐν τοιούτοις [illegible] νὰ κάμω τίποτε περισσότερον καὶ τίποτε διαφορετικὸν ἀπὸ ὅ,τι ἔκαμα ἕως τώρα. Μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ εἰρηνικὸς διακανονισμὸς τῆς διαφορᾶς μεταξὺ Γερμανίας καὶ Πολωνίας, ἀλλὰ ὁ Χίτλερ δὲν τὸ ἠθέλησε. Προφανῶς ὁ σκοπός του ἦτο ἡ ἔμμονος ἰδέα του νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Πολωνίας, ἀδιαφορῶν δι' ὅ,τι θὰ συνέβαινεν. Ἔχομεν τὴν συνείδησίν μας ἥσυχον. Ἐκάμαμεν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ κάμῃ μία χώρα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ εὑρισκόμεθα εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇ πλέον νὰ ἔχῃ κανεὶς ἐμπιστοσύνην εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς λόγους τοὺς διδομένους ἀπὸ τὸν ἰθύνοντα τὰ ἐν Γερμανίᾳ. Εἶνε μία κατάστασις κατὰ τὴν ὁποίαν κανεὶς λαὸς καὶ καμμία χώρα δὲν ἠμποροῦν πλέον νὰ αἰσθάνωνται τὸν ἑαυτόν των ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἀπέβη ἀφόρητος. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία καὶ ἡ Γαλλία ἀναλαμβάνουν σήμερον ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεών των μὲ καθαρὰν συνείδησιν. Γνωρίζω ὅτι ὁ καθεὶς ἀπὸ σᾶς θὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθῆκον του μὲ θάρρος καὶ ἠρεμίαν. Ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Αὐτοκρατορίας λαμβάνομεν διαβεβαιώσεις, αἵτινες ἀποτελοῦν δι' ἡμᾶς μεγάλην ἐνθάρρυνσιν.

Ἡ κυβέρνησις καθώρισεν ἤδη τὰ μέτρα τὰ ἐξασφαλίζοντα τὴν ὕπαρξίν τοῦ ἔθνους κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν κανονικὴν ζωήν. Εἶνε ζήτημα πρωταρχικῆς σημασίας ν' ἀσχολῆται ἕκαστος μὲ τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθη. Ὁ Θεὸς ἂς μᾶς εὐλογῇ ὅλους καὶ ἂς προασπίζῃ τὸ δίκαιον».

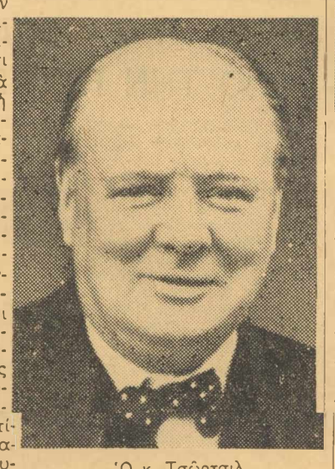

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ

Η ΠΡΟΞΕΝΗΘΕΙΣΑ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ

Τὸ πρωθυπουργικὸν αὐτὸ διάγγελμα δὲν ἐπροξένησεν ἰδιαιτέραν αἴσθησιν εἰ τοὺς κατοίκους τοῦ Λονδίνου οἱ ὁποῖοι, δύναται νὰ λεχθῇ, ἀνέμενον ἀπὸ χθὲς τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Γερμανίας. Ὁ πληθυσμὸς τῆς βρεττανικῆς πρωτευούσης ἔχει ἄλλως τε ἐλαττωθῇ σημαντικῶς συνεπείᾳ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζονται ἀπὸ ἡμερῶν πρὸς ἀραίωσίν του. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὀλίγοι σχετικῶς ἦσαν οἱ κυκλοφοροῦντες εἰς τὰς ὁδοὺς σήμερον τὴν πρωΐαν. Μόλις ἐτελείωσε τὸ πρωθυπουργικὸν διάγγελμα αἱ σειρῆνες ἤρχισαν νὰ ἠχοῦν, δίδουσαι τὸ σύνθημα συναγερμοῦ δι' ἀντιαεροπορικὴν ἄσκησιν. Ἡ ἄσκησις αὐτὴ ἐπέτυχε καθ' ὁλοκληρίαν καὶ ὅλοι ἀπεσύρθησαν μὲ τάξιν καὶ ἠρεμίαν εἰς τὰ καθωρισμένα καταφύγια. Ἀναφέρεται ἡ χαρακτηριστικὴ λεπτομέρεια ὅτι οἱ φωτορεπόρτερς τῶν ἐφημερίδων καὶ οἱ ὀπερατὲρ τοῦ κινηματογράφου ἐκυκλοφόρουν ὡς συνήθως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσκήσεως.

Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ἡ συνεδρίασις τῆς ἀγγλικῆς Βουλῆς ἤρχισε τὴν μεσημβρίαν. Ἡ συνεδρίασις ἦτο ἀσφυκτικῶς πλήρης, ἡ ἀναμονὴ αἰσθητή, ἡ συγκίνησις καταφανής, ἀλλὰ ἐξ ἴσου καταφανὴς καὶ ἡ ψυχραιμία. Ὁ κ. Τσάμπερλαιν ἐπανέλαβεν ὅσα εἶπε καὶ εἰς τὸ διάγγελμά του, καθορίσας ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ φὸν Ρίμπεντροπ δὲν ἔδωκε καμμίαν ἀπάντησιν εἰς τὸν σὲρ Νέβιλ Χέντερσον μέχρι τῆς προκαθορισθείσης ὥρας, ἡ Ἀγγλία εὑρίσκεται πλέον εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἀπέναντι τῆς Γερμανίας. Ὁ πρωθυπουργὸς ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου του εἰς ὡρισμένας ἀμφιβολίας, εκφρασθείσας ἀπὸ μερικοὺς βουλευτὰς κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὡς πρὸς δῆθεν διστασμοὺς ἢ ἀμφιταλαντεύσεις τῆς κυβερνήσεως.

«Ἡ δήλωσις, τὴν ὁποίαν κάμνω τὴν στιγμὴν αὐτήν, εἶπεν ὁ κ. Τσάμπερλαιν, θ' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχαν λόγοι τοιούτων ἀμφιβολιῶν. Συμφώνως μὲ τὰς ἀποφάσεις, αἵτινες εἶχον ληφθῆ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Γαλλίας, ὁ ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας προβαίνει τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς διάβημα ἀνάλογον μὲ τὸ τοῦ σὲρ Νέβιλ Χέντερσον μὲ τακτὴν ἐπίσης προθεσμίαν. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶνε ἡμέρα θλιβερὰ δι' ὅλους ἡμᾶς. Τὸ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον κατέβαλα καὶ ἐγὼ τόσον μικρὰς καὶ εἰλικρινεῖς προσπαθείας, καταπίπτει σήμερον εἰς ἐρείπια. Ἐκρίναμεν ὅτι ἡ ἔντονος δρᾶσις τῶν Γερμανῶν ἐν Πολωνίᾳ δὲν ἐπιτρέπει ἐπιβράδυνσιν καὶ ἐπιβάλλει νὰ καθορίσωμεν σαφῶς τὴν θέσιν μας. Κατὰ συνέπειαν, ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀποστείλωμεεν καὶ ἀπεστείλαμεν εἰς τὸν ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτήν μας ὁδηγίας ὅπως ἐπιδώσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμανίας διακοίνωσιν συντεταγμένην ὡς ἀκολούθως: [Ὁ κ. Τσάμπερλαιν ἀναγιγνώσκει.]

«Κύριε Ὑπουργέ. Εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν εἰς ἣν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ προβῶ πρὸς ὑμᾶς τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, σᾶς ἐπληροφόρουν, κατ' ἐντολὴν τῆς κυβερνήσεώς μου, ὅτι ἂν ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις δὲν θὰ ἦτο ἑτοίμη νὰ παράσχῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος τὴν σαφῆ διαβεβαίωσιν ὅτι θ' ἀνέστελλεν [ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις] πᾶσαν στρατιωτικὴν ἐνέργειαν ἐν Πολωνίᾳ καὶ δὲν θὰ ἦτο ἐπίσης ἑτοίμη ν' ἀποσύρῃ ἀμέσως τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τῆς ἐκ τῶν πολωνικῶν ἐδαφῶν, ἡ κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος θὰ ἐξεπλήρου ἄνευ ἀναβολῆς τὰς ἀνειλημμένας ἔναντι τῆς Πολωνίας ὑποχρεώσεις της, αἵτινες τυγχάνουν γνωσταὶ εἰς τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν».

»Μολονότι, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργός, ἡ ὡς ἄνω ἀνακοίνωσις ἐγένετο πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, οὐδεμία ἀπάντησις ἐδόθη, ἀντιθέτως δὲ αἱ γερμανικαὶ ἐπιθέσεις ἐναντίον τοῦ πολωνικοῦ ἐδάφους ἐξηκολούθησαν καὶ ἐνετάθησαν. Ὅθεν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι ἐάν, τὸ βραδύτερον, μέχρι τῆς ἑνδεκάτης πρωϊνῆς τῆς σήμερον 3 Σεπτεμβρίου δὲν δοθῇ ἱκανοποιητικὴ ἀπάντησις ἀπὸ μέρους τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως καὶ δὲν φθάσῃ ἡ ἀπάντησις μέχρι τῆς ὡς ἄνω ὥρας εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος, θὰ ὑφίσταται ἀπὸ τῆς ὥρας αὐτῆς ἐμπόλεμος κατάστασις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν. Ἡ Βουλὴ ἔχει ἤδη γνῶσιν τῶν σχεδίων μας. Ὅπως ἤδη εἶπον καὶ πρὸ ἡμερῶν, εἴμεθα ἕτοιμοι. Γνωρίζω ὅτι ὅλοι θὰ ἐκτελέσετε τὸ καθῆκον σας. Θὰ προσπαθήσω μὲ ὅλας μου τὰς δυνάμεις νὰ συντελέσω καὶ ἐγὼ ὅπως ἀχθῇ εἰς πέρας τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον ὅλοι τόσας θυσίας ὑφιστάμεθα. Δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων ποῖος θὰ εἶνε μέχρι τέλους ὁ ρόλος μου. Ἔχω πάντως τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπιζήσω διὰ νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν τῆς καταστροφῆς τοῦ χιτλερισμοῦ [ζωηρότατα χειροκροτήματα] τὴν ἡμέραν τῆς ἀνορθώσεως καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Εὐρώπης. [Νέα παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημίαι].

ΟΙ ΑΡΧΗΓΟΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΕΩΣ

Μετὰ τὸν κ. Τσάμπερλαιν ὡμίλησεν ὁ ὑπαρχηγὸς τῆς ἐργατικῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Γκρήνγουντ, ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι εἰς τὸν τιτάνειον αὐτὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει τὸν ὅμοιόν του ἐν τῷ κόσμῳ, ὁ «ναζισμὸς» πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ ἐκλείψῃ. Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Γκρήνγουντ ὡμίλησε διὰ τὴν ἡρωϊκὴν στάσιν τῶν Πολωνῶν καὶ τὴν ψυχραιμίαν τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας καὶ ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν εἶπε: «Χαιρετίζομεν τὴν Πολωνίαν ὡς σύντροφον, τὸν ὁποῖον οὐδέποτε θὰ ἐγκαταλείψωμεν καὶ τὴν διαβεβαιοῦμεν ὅτι αἱ καρδίαι μας πάλλουν μὲ τὸν ἴδιον παλμὸν μὲ τὸν ὁποῖον καὶ αἱ πολωνικαὶ καρδίαι καὶ ὅλαι αἱ δυνάμεις μας διατίθενται ὑπὲρ αὐτῆς μέχρις ὅτου τελειώσῃ ὁ πόλεμος».

Ἀκολούθως ὡμίλησεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς φιλελευθέρας ἀντιπολιτεύσεως κ. Ἄρτιμπαλντ Σίνκλαιρ, εἰπών: «Ἂς γνωρίζῃ ὁλόκληρος ὁ κόσμος ὅτι ὁ ἀγγλικὸς λαὸς εἶνε σταθερῶς ἀποφασισμένος, ὡς ἐδήλωσε καὶ ὁ πρωθυπουργός, νὰ θέσῃ διὰ παντὸς τέρμα εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ χιτλερικοῦ καθεστῶτος καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐν Εὐρώπῃ τάξιν πραγμάτων βασιζομένην ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας».

Εἶτα ὡμίλησεν ὁ κ. Οὐίνστον Τσῶρτσιλ. «Δὲν πρόκειται, εἶπε, περὶ ζητήματος Ντάντσιγκ ἢ Πολωνίας. Ἀγωνιζόμεθα νὰ σώσωμεν ὁλόκληρον τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν χιτλερισμόν. Δὲν πρόκειται περὶ πολέμου ἐπικρατήσεως ἢ ἰμπεριαλισμοῦ οὔτε περὶ ἀποκλεισμοῦ οἱασδήποτε χώρας νὰ ἔχῃ θέσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ νὰ ἀπολαύῃ τῶν ἀγαθῶν τῆς προόδου ἀλλὰ περὶ πολέμου πρὸς ἀποκατάστασιν ἐπὶ «ἀκλονήτων βράχων» τοῦ δικαίου, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου».

Ὁ κ. Λόυδ Τζώρτζ εἶπεν ὅτι ἂν ἡ κυβέρνησις ἄφινεν ἀναπαντήτους τὰς τελευταίας πράξεις βίας ἐκ μέρους μιᾶς μεγάλης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ὅλα τὰ θεμέλια τοῦ πολιτισμοῦ θὰ ὑπενομεύοντο.

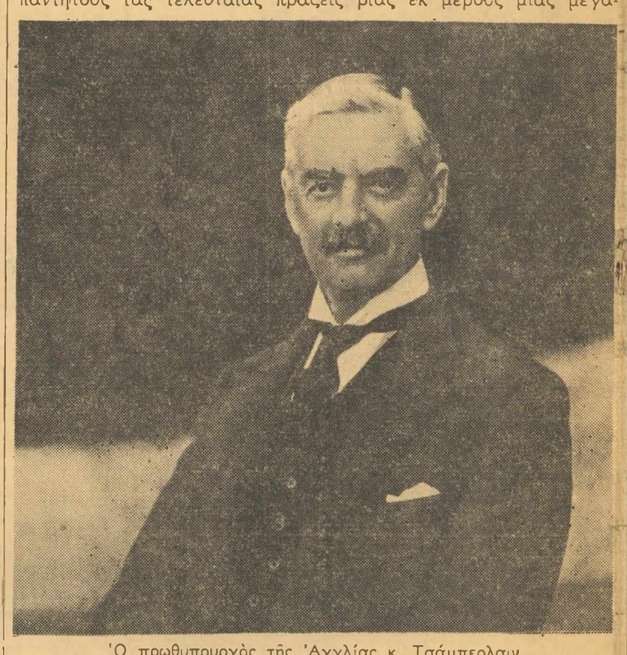

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας κ. Τσάμπερλαιν

Μετὰ τοὺς λόγους διαφόρων ἄλλων βουλευτῶν συνεζητήθησαν στρατιωτικά τινα νομοσχέδια, μεθ' ὃ ἀπεφασίσθη νὰ συνέλθῃ ἡ Βουλὴ καὶ αὔριον διὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν συζήτησιν. Ἀνεκοινώθη ἁρμοδίως ὅτι ἡ κυβέρνησις θὰ παραμείνῃ ἐν Λονδίνῳ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶνε δυνατόν. Τὸ περὶ ἐθνικῆς ὑπηρεσίας [στρατολογίας] νομοσχέδιον ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων καὶ βραδύτερον ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ἐγκρίσεως. Ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων θὰ συνέλθῃ αὔριον καὶ τὴν Τετάρτην περὶ ὥραν 15ην. Ὁ λόρδος Χάλιφαξ προέβη εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων εἰς ἀνακοινώσεις ἀναλόγους μὲ τὰς τοῦ κ. Τσάμπερλαιν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ ἐν Λονδίνῳ ἐπιτετραμμένος τῆς Γερμανίας ἔλαβε τὰ διαβατήριά του.

Η ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 3 Σπτεμβρίου. [Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον]. — Ὁ ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κ. Κουλόντρ, ἐκτελῶν ἐντολὴν τῆς κυβερνήσεώς του, μετέβη σήμερον τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν Βιλελμοστράσε διὰ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν, ἥτις ἐπεδόθη εἰς αὐτὴν τὴν 10ην νυκτερινὴν τῆς 1ης Σεπτεμβρίου. Ὁ κ. Κουλόντρ ἐδήλωσεν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ράϊχ ὅτι ἂν αὕτη δὲν ἀπαντήσῃ ἢ δώσῃ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν μέχρι τῆς 5ης ἀπογευματινῆς, ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις θὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἀπέναντι τῆς Πολωνίας. Οἱ πρεσβευταὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας ἐδήλωσαν, ὡς γνωστόν, τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς εἰς τὸν φὸν Ρίμπεντροπ καὶ τοῦ ἐζήτησαν νὰ ἔχουν ἀπάντησιν μέχρι τῆς πρωΐας τῆς Κυριακῆς ὅτι αἱ κυβερνήσεις τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύουν ἔχουν τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ στάσις τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως ἐδημιούργησε συνθήκας τοιαύτας ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχουσα ἐπιθετικὸν χαρακτῆρα κατὰ τῆς Πολωνίας καὶ ἀπειλοῦσα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας ταύτης, ἀνεξαρτησίαν τὴν ὁποίαν αἱ κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου ἔχουν ἐγγυηθῇ, ἀναλαβοῦσαι τὰς γνωστὰς ὑποχρεώσεις. Ἐζητείτο [illegible] νεπῶς, ἀπὸ τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν νὰ παρέχῃ εἰς [illegible] λικὴν καὶ εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἱκανοποιητικὰς διαβεβαιώσεις ὅτι [illegible] ἀνέστελλε πᾶσαν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν κατὰ τῆς Πολωνίας καὶ θὰ ἦτο ἑτοίμη νὰ ἀποσύρῃ ἀμέσως τὰ στρατεύματά της ἐκ τοῦ πολωνικοῦ ἐδάφους. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία θὰ ἐξεπλήρουν ἄνευ διστασμοῦ τὰς ἀνειλημμένας ἔναντι τῆς Πολωνίας ὑποχρεώσεις των.

ΚΑΙ Η ΓΑΛΛΙΑ ΕΙΣ ΕΜΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

Ὁ ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κ. Κουλόντρ ἐγένετο δεκτὸς τὴν 12.30' ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Ράϊχ φὸν Ρίμπεντροπ καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν ἦτο εἰς θέσιν νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀνακοίνωσίν του τῆς 1ης Σεπτεμβρίου. Ὁ φὸν Ρίμπεντροπ ἀπήντησεν ἀρνητικῶς. Κατόπιν τούτου ὁ κ. Κουλόντρ, ἀφοῦ ὑπέμνησεν ἅπαξ ἔτι τὴν βαρεῖαν εὐθύνην τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε τὸ Ράϊχ ἀρχίσαν ἐχθροπραξίας ἐναντίον τῆς Πολωνίας ἄνευ κηρύξεως πολέμου χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ὑποδείξεις τῶν κυβερνήσεων Γαλλίας καὶ Μεγάλης Βρεττανίας, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπὸ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς τῆς σήμερον 3ης Σεπτεμβρίου εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς Πολωνίας, τῶν ὁποίων ἔχει γνῶσιν ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 3 Σεπτεμβρίου. [Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον].— Ὁμιλῶν ἀπὸ ραδιοφώνου ὁ πρωθυπουργὸς κ. Νταλαντιὲ ἀπηυθύνθη εἰς ὅλους τοὺς Γάλλους καὶ τὰς Γαλλίδας, τονίσας ὅτι ἡ Πολωνία ἔχει πέσῃ θῦμα μιᾶς αὐτόχρημα κυνικῆς ἐπιθέσεως, τῆς ὁποίας ὁλόκληρον τὴν εὐθύνην φέρει ἡ Χιτλερικὴ κυβέρνησις. «Ἡ εἰρήνη, λέγει, ἦτο εἰς χείρας τοῦ καγκελαρίου Χίτλερ, ἀλλὰ αὐτὸς ἐπροτίμησε τὸν πόλεμον. Εἰς μάτην ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἠγωνίσθησαν διὰ νὰ σώσουν τὴν εἰρήνην. Ὁ ἀγὼν τῆς Γαλλίας εἶνε ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ δικαίου. Διὰ τοῦτο ὁ πρωθυπουργὸς συνιστᾷ εἰς ὅλους τοὺς Γάλλους νὰ ἑνώσουν τὰ αἰσθήματά των, τὰς προσπαθείας των καὶ τὰς καρδίας των καὶ νὰ συμπράξουν ὅλοι ἀδελφικῶς διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος».

ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 3 Σεπτεμβρίου. [Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον]. — Τηλεγραφοῦν ἐξ Οὐάσιγκτον ὅτι, καθ' ἃ ἐγνώσθη ἐκεῖ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου, ἡ Μεγάλη Βρεττανία παρεκάλεσε τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας νὰ ἀναλάβουν τὴν προστασίαν τῶν ἀγγλικῶν συμφερόντων ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ Σουηδία παρεκλήθη νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ διὰ τὴν Γαλλίαν. Ἡ αὐριανὴ ἡμέρα τῆς Δευτέρας θὰ εἶνε ἡμέρα ἡμιαργίας διὰ τὰς ἀγγλικὰς Τραπέζας. Ἀπὸ τῆς μεθαύριον Τρίτης αἱ Τράπεζαι θὰ ἐργασθοῦν κανονικῶς. Τὸ Χρηματιστήριον τοῦ Λονδίνου θὰ παραμείνῃ κλειστὸν ἐπί τινας μόνον ἡμέρας καὶ θὰ ἀνοίξῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἡ κυβέρνησις τῆς Αὐστραλίας ἐκήρυξε τὴν χώραν εἰς κατάστασιν πολέμου ἀπὸ τῆς 11ης πρωϊνῆς τῆς σήμερον, ἥτις, σημειωτέον, εἶνε εἰς τὴν Αὐστραλίαν νυκτερινὴ ὥρα.

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα διῆλθον τὴν πρωΐαν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Μπούκιγχαμ, ὅπου καὶ ἤκουσαν τὸ διάγγελμα τοῦ κ. Τσάμπερλαιν τὸ μεταδοθὲν ραδιοφωνικῶς.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 3 Σεπτεμβρίου. [Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον].— Τὸ Ρώϋτερ μεταδίδει τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα τὸ ὁποῖον ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἀπηύθυνε τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς ἀπὸ ραδιοφώνου πρὸς τοὺς λαοὺς τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Νταλαντιὲ

«Κατὰ τὴν βαρυσήμαντον αὐτὴν ὥραν, τὴν πλέον μοιραίαν ἴσως τῆς ἱστορίας μας, ἀπευθύνω πρὸς κάθε ἀγγλικὸν σπίτι, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἀγγλίας καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτά, εἰς τὰς ὑπερποντίους κτήσεις, τὸ διάγγελμά μου τοῦτο διὰ νὰ ὁμιλήσω πρὸς τὸν καθένα σας, συμμεριζόμενος τὰ αἰσθήματά σας, ὡς ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ διέβαινα τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας σας καὶ νὰ σᾶς ὡμιλοῦσα αὐτοπροσώπως.

»Διὰ δευτέραν φορὰν πολλοὶ ἀπ